

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

โดย
นางสาวเมธาวลัย วิวัฒน์เศรษฐ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPING GUIDELINES OF LEARNING LOSS RECOVERY
IN PRACHA-UPPATHUM SCHOOL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education EDUCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Educational Administration
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

640620111 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : มาตรการฟื้นฟู, ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

นางสาว เมธาวัลย์ วิวัฒน์ครุฑ: แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ควรดำเนินการ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การอบรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพครู, การนิเทศการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน และสะท้อนปัญหาผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างกลยุทธ์ของโรงเรียน 2) การจัดทำคู่มือเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้, สร้างช่องทางประชาสัมพันธ์และโรงเรียนขอความร่วมมือการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการวางแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้รายบุคคล 3) การสร้างคลังสื่อของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์โรงเรียน, การจัดอบรมการใช้โปรแกรมต่างๆ สนับสนุนครูผู้สอนสร้างช่องทางยูทูป, การแข่งขันประกวดสื่อและนวัตกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

640620111 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : RECOVERY, LEARNING LOSS

MISS Metawan WIPATKHUT : THE DEVELOPING GUIDELINES OF LEARNING LOSS RECOVERY IN PRACHA-UPPATHUM SCHOOL Thesis advisor : Associate Professor Mattana Wangthanomsak, Ph.D.

The purposes of this research were to find: 1) the implementation of learning loss recovery in Pracha-uppathum school. 2) the development guidelines of learning loss recovery in Pracha-uppathum school. The research sample were 48 teachers in Pracha-uppathum school. The research instruments were opinionnaire and semi-structured interview. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of this research were as follows:

1) The implementation of learning loss recovery in Pracha-Uppathum school in overall aspects were at the high level.

2) The development guidelines of learning loss recovery in Pracha-Uppathum school were as follow: 1) Conduct Teacher Professional Development training, Conduct class observation at least 1 time per month, Reflect on problems through Professional Learning Community (PLC) process which leads to the creation of school strategies. 2) Create a manual to clarify policies and guidelines for learning management, Create a Public relations channels, Request more support from both government and private agencies, especially towards individual education program (IEP) for learning loss student. 3) Create a school media library through the school website, Provide support for teachers to create teaching channels on YouTube, Organize media and innovation competitions at least once per semester.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์” สำเร็จลุล่วงด้วยดีซึ่งได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ให้ความช่วยเหลือ กำลังใจและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา ประธานกรรมการค้นคว้าอิสระ และดร.ณัฐริน เจริญเกียรติบวร ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำพร้อมข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการค้นคว้าอิสระเล่มนี้จนสำเร็จและถูกต้องอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกเล่มที่ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาลัยธุรกิจบัณฑิต และดร.คมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณนางศิริลักษณ์ ศรีวีระนุรัตน์ ที่กรุณาอนุญาตและสนับสนุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการและคณะครูทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ผู้วิจัยดำเนินการงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัวและนักศึกษา สาขาบริหารการศึกษาปริญญาโท รุ่น 40 ขอขอบคุณผู้ร่วมงานคุณชัยอานนท์ และคุณศิรินันท์ คอยให้ความช่วยเหลือ ประสานติดต่อและให้คำแนะนำ ขอขอบคุณคุณกานต์ชินิต คุณณัฐญา คุณสุธิตา และคุณมนรินทร์ ที่เป็นกำลังใจให้กันเสมอมา คุณความดีและคุณประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่คุณแม่วิลาวัลย์ และคุณพ่อสำราวล วิวัฒน์ครุฑ ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ อบรมสั่งสอนให้คำแนะนำให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมาจนทำให้การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

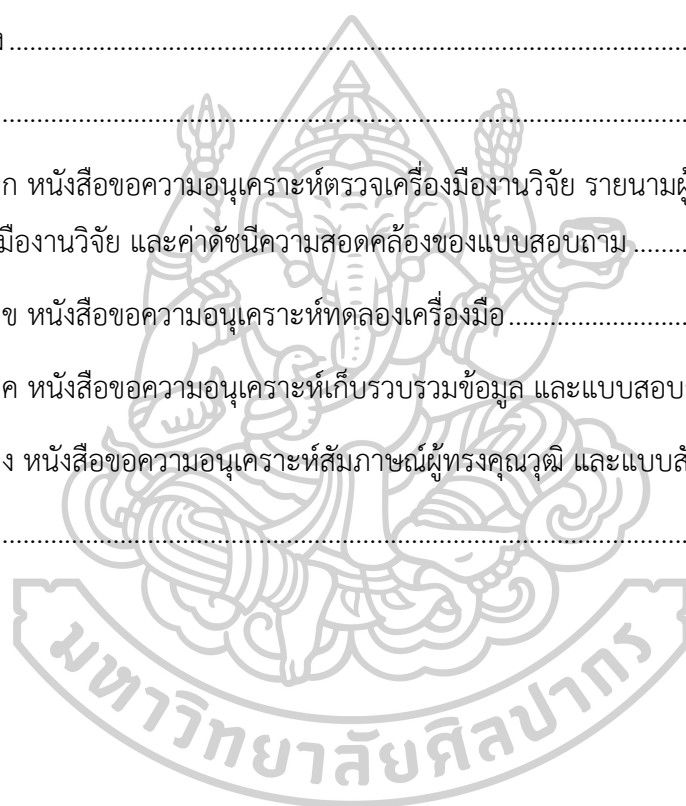
เมธาวัลย์ วิวัฒน์ครุฑ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ข้อคำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้.....	11
ความหมายภาวะถดถอยทางการเรียนรู้.....	11
ผลกระทบของโควิด-19 ต่อระบบการศึกษาไทย.....	13
การฟื้นตัวทางการศึกษา.....	16
มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้.....	17

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนประชาอุปถัมภ์	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศ.....	33
งานวิจัยต่างประเทศ.....	40
สรุป44	
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	45
ระเบียบวิธีวิจัย	46
แผนแบบการวิจัย	46
ประชากร	46
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
ตัวแปรที่ศึกษา	47
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	49
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	52
สรุป53	
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์	56
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์	68

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
การอภิปรายผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	83
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	83
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	84
รายการอ้างอิง	85
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมืองานวิจัย รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมืองานวิจัย และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	91
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ	99
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	101
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสัมภาษณ์	110
ประวัติผู้เขียน	114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้เรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน	32
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนบุคลากรโรงเรียนประชาอุปถัมภ์	32
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ (ไม่รวมผู้วิจัย).....	47
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตารางที่ 5 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยภาพรวม	57
ตารางที่ 6 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการ การจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน	58
ตารางที่ 7 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา.....	60
ตารางที่ 8 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้อง	62
ตารางที่ 9 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อ การเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา.....	63
ตารางที่ 10 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการ เรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	64

- ตารางที่ 11 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 6 ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ..... 65
- ตารางที่ 12 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ 67
- ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ 68

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย	8
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย.....	9

บทที่ 1

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 อย่างต่อเนื่องทั่วโลก ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งด้านการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างรุนแรงนั้นสถานศึกษาต้องปิดอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี การศึกษา ส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปรับตัว ปรับบทบาท และปรับรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด-19 สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างปลอดภัยจากโรคระบาด ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่เป็นแบบทางไกลหรือออนไลน์เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ และผู้เรียนทุกระดับการศึกษาต้องเรียนรู้ที่บ้าน ที่พักตามมาตรการป้องกันโรคภาวะวิกฤติดังกล่าว เกิดขึ้นเป็นระยะเวลา 2 ปีมาแล้ว เกิดผลกระทบต่อระบบการศึกษาไทยอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้งต่อครูผู้เรียน ผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยรวม ทำให้เห็นระบบการศึกษาไทย ในการรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹ การผ่านพ้นวิกฤตครั้งนี้จะต้องใช้ความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทางการศึกษาทุกส่วน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้นักวิชาการและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ร่วมเสนอแนวทางการฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ถดถอย เช่น ดำเนินการฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ถดถอยของนักเรียนรายบุคคล ด้วยการประเมิน ความพร้อมทางวิชาการของนักเรียน และนำข้อมูลการประเมินมาเพื่อออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเสริมต่อการเรียนรู้ รวมถึงการปรับตัวของหน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษาธิการที่ต้องมีมาตรการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และเป็นตัวกลาง ในการสื่อสารแนวทางการแก้ปัญหาให้โรงเรียนสามารถนำแนวทางไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตรงตามบริบทของพื้นที่ ทั้งการฟื้นฟูความพร้อมในการเรียนรู้ คือการเรียกคืนความสนุก รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ ในการเรียนรู้ของนักเรียนกลับมาอีกครั้ง เพราะสิ่งที่นักเรียนสูญเสียไประหว่างที่การเรียนรู้หยุดชะงัก และการเรียนรู้ด้านสังคมและอารมณ์ ซึ่งหมายถึงการฟื้นฟูทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ การทำงานเป็นทีม การจัดการอารมณ์ การอยู่ร่วมกันในพื้นที่ส่วนรวม ทักษะเหล่านี้คือสิ่งที่

¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. พี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 1.

พื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการและการทำงานกับเพื่อนและคนรอบตัว² การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่นำมาตราการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในมาตราที่ 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข³

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการศึกษาก็เป็นหนึ่งในระบบพื้นฐานทางสังคมที่ประสบภาวะถดถอยจากการปิดโรงเรียนที่ยาวนานอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน การหยุดชะงักของระบบการศึกษาในปีที่ผ่านมาทำให้เกิดความสูญเสียและความไม่เท่าเทียมในการเรียนรู้อย่างมาก⁴ ล้วนส่งผลให้ระบบการศึกษาไทยต้องปรับเปลี่ยนอย่างฉับพลันจนปรับตัวไม่ทัน ทำให้เกิดการปรับปรุงแบบและวิธีการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และปรับบทบาทของครูผู้สอน อีกทั้งเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาการศึกษาของประเทศในระยะยาวเพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้ในอนาคต⁵ แนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ใหม่ ๆ ของครูและโรงเรียน และครูได้ริเริ่มเรียนรู้ของตนเอง ระบบการศึกษาสามารถเรียนรู้จากการพัฒนาความสามารถของครูและผู้เรียนที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเสมอภาคมากขึ้น ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของขีดความสามารถ ความเป็นผู้นำ และการเปลี่ยนแปลง นอกจากหัวใจหรือศูนย์กลางของการฟื้นฟูทางการศึกษา คือผู้เรียนแล้ว ยังควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวิชาชีพครูหรือครูมืออาชีพที่มีส่วนร่วมในการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนโยบายสาธารณะในการพัฒนาความก้าวหน้าใน

² เทพทวีชญ์ ฐิติรัตน์สกุล, “ปิดโรงเรียน เร่งฟื้นฟูการศึกษา แก้ปัญหา Learning Loss.” (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ Workpoint Today, 2564), เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566 , เข้าถึงได้จาก <https://workpointtoday.com/policylab-learning-loss>.

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, (กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2562), 3.

⁴ World Bank, “Mission: Recovering Education in 2021”. UNESCO - The World Bank – UNICEF, (May, 2021), 1.

⁵ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 12.

การประกอบวิชาชีพและการสร้างความเข้มแข็งให้เป็นองค์กรการทำงานแบบมืออาชีพอีกด้วย โดยต้องอาศัยการจัดการที่มีประสิทธิภาพและความเป็นผู้นำของครู ที่ประกอบไปด้วย ความเป็นอิสระแบบมืออาชีพ ความไว้วางใจในความเป็นมืออาชีพของครู การทำงานร่วมกันการสนับสนุนที่เหมาะสม และการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในระบบการศึกษาและประสบการณ์ของครูทุกระดับ ดังนั้น มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จึงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ครู และผู้สนใจ และเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน กำหนดนโยบาย รวมไปถึงการแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากผลกระทบสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค⁶

ปัญหาของการวิจัย

จากการศึกษาผลแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2563 - 2565 ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นกรอบการดำเนินงานและขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษา โดยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของโรงเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือการวินิจฉัยองค์การเทคนิค SWOT ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก STEP โดยมีสิ่งท้าทายจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม (Social – cultural factors) 2) ด้านเทคโนโลยี (Technological factors) 3) ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) 4) ด้านการเมือง กฎหมายและนโยบาย (Political and legal factors) โดยสรุปได้ว่า นโยบายรัฐบาลมีความเปลี่ยนแปลงทำให้แนวทางทางการศึกษาไม่แน่นอนส่งผลทำให้ทางโรงเรียนได้มีการปรับตัวอย่างฉับพลัน สังคมบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนมีแหล่งบริการทางเทคโนโลยีที่ชักจูงนักเรียนให้นำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีของนักเรียนไม่พร้อมต่อการเรียนมีค่อนข้างมาก ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมและการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งความท้าทายจากสภาพแวดล้อมนั้น โรงเรียนควรนำมาตราการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มาปฏิบัติเพื่อช่วยแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอก ด้วยการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยกกระดับจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน 2S4M มีจุดอ่อนของการบริหาร ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างและนโยบายองค์กร (Structure) 2) ด้านการบริการและคุณลักษณะผู้เรียน

⁶ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการฟื้นตัวทางการศึกษาจากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค**, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2564), 45.

(Service/ Products) 3) ด้านบุคลากร (Man) 4) ด้านการเงิน (Money) 5) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Materials) 6) ด้านการจัดการ (Management) โดยสรุปได้ว่า ทั้งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ขาดการติดต่อหรือสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ครูมีภาระงานพิเศษมาก การเตรียมการสอนไม่เต็มประสิทธิภาพ ครูมีความแตกต่างระหว่างวัย ระหว่างครูบรรจุใหม่กับครูที่มีอายุมาก การให้บริการแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลายภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ โสตทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอ การดำเนินจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและการประชาสัมพันธ์ในการทำงานขาดประสิทธิภาพ ล้วนเป็นจุดอ่อนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนควรมีมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มาปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เมื่อศึกษาสภาพปัญหาจากภายนอกและภายในโรงเรียนแล้ว จึงเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป⁷ จากการคัดกรองผู้เรียนตามคู่มือการคัดกรองผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่ไม่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ แต่ต้องได้รับการพัฒนา ร้อยละ 43.93 และผู้เรียนที่เข้าสู่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ร้อยละ 1.95⁸ นอกจากนี้รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report :SAR) ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นการสรุปผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สะท้อนผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 85.02 ซึ่งต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ร้อยละ 47.90 จึงประเด็นที่ควรพัฒนาดังต่อไปนี้ การจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย ให้คล่องแคล่วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปีที่ผ่านมามีปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ การจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 พัฒนาการคิดวิเคราะห์ การสร้างนวัตกรรมโดยการบูรณาการทำโครงการทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริม สนับสนุนสื่อเทคโนโลยีในการสอน ให้ครบทุกห้องเรียน ให้ครูใช้

⁷ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2563 - 2565, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2563), 12 - 17.

⁸ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1, แบบรายงานผลการคัดกรองผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1, 2566), 2.

กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในรูปแบบวิจัยและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาตามกรอบ CEFR ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาปรับปรุงนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองสู่การเป็น “ครูในยุคดิจิทัล”⁹

จากปัญหาข้างต้นทำให้พบว่า โรงเรียนประชาอุปถัมภ์จำเป็นต้องมีมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่ช่วยแก้ไขปัญหา ผู้เรียนได้เรียนรู้เหมาะสมกับวัยของตนเองอย่างไม่เท่าเทียม เกิดช่องว่างทางการเรียนรู้ระหว่างบุคคล การจัดสรรและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้เพียงพอ ครูและบุคลากรยังขาดการสนับสนุน การพัฒนาครูและบุคลากรยังไม่ตรงตามเป้าหมาย ขาดความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ควรเปิดพื้นที่สร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน เพื่อให้การศึกษาเกิดประสิทธิภาพและเสมอภาคกัน จากปัญหาข้างต้นทำให้การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ให้ทราบแนวทางการบริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีแนวทางในการปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

⁹ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report :SAR) ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2565, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2565), 64 - 75.

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาคำตอบ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นพหุแนวทาง

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ได้นำแนวคิดระบบการบริหารสถานศึกษา (System of school administration) ตามแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย กล่าวถึง องค์กรที่มีลักษณะเป็นระบบเปิด โดยองค์ประกอบสัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายขององค์กรร่วมกัน องค์ประกอบดังกล่าวมี 5 ประการดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (inputs) คือ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และการบริหารจัดการ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformational process) เป็นขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้า โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตาม และการวัดและประเมินผล 3) ผลผลิต (outputs) คือ ประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนด 4) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และ 5) สภาพแวดล้อม (environment)¹⁰

¹⁰ Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices, 7th ed**, (California: SAGE Publications Ltd, 2020), 25.

การศึกษาแนวคิดเรื่องมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีนักวิชาการหลายและหน่วยงานต่างๆ เสนอไว้ ดังนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (Redesigning new learning process) 2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา (Empowering teachers and principals) 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Collaborating effective learning with stakeholders) 4) พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (Open educational resources) 5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Valuing positive and well-being) 6) ยกย่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (Elevating learning with Edtech) 7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ (Regarding safety and welfare)¹¹

นรรธพร จันทร์เฉลี๋ย เสริบุตร ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ (Landscape Assessment) 2) การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Planning) เพื่อสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่บุคลากรของโรงเรียน 3) การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development Support for Teachers) 4) การช่วยเหลือเด็กเรียนรายบุคคล (Intervention and Support for Students) 5) การติดตามปรับปรุงและผลสะท้อนกลับ (Monitoring and Intervention Redesign)¹²

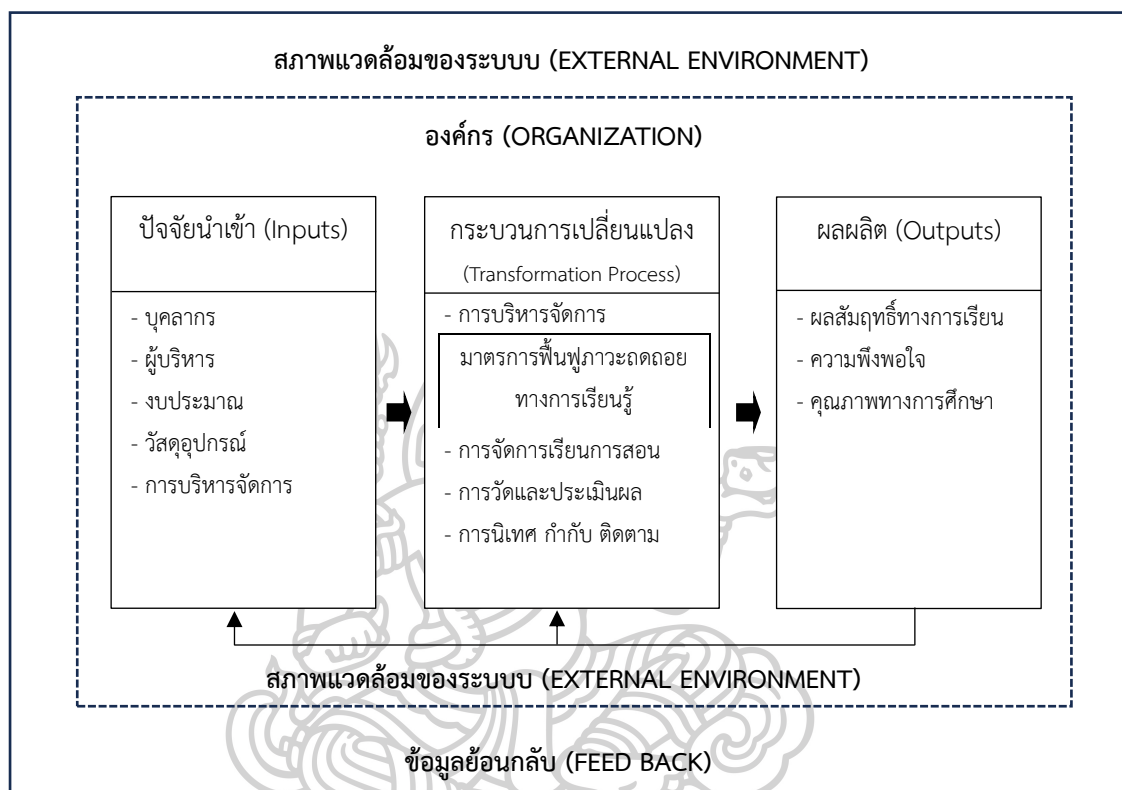
ส่วนเอ็นไออีที (NIET: the National Institute for Excellence in Teaching) ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้ 1) วิเคราะห์บริบท (Conduct a landscape analysis) 2) พิจารณากลยุทธ์ที่เหมาะสมการฟื้นฟูการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับสถานศึกษาและชุมชน (Determine which strategies will best support learning recovery and accelerate learning in your district) 3) บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม (Identify key personnel and build buy-in) 4) จัดสรรงบประมาณ (Create your budget)¹³

¹¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 18-29.

¹² นรรธพร จันทร์เฉลี๋ย เสริบุตร, “มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอยในเด็ก (Learning Loss)”, Starfish Education, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก www.starfishlabz.com

¹³ NIET (the National Institute for Excellence in Teaching), Learning Recovery and Acceleration: Planning for Use of Elementary and Secondary Emergency

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของสำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังปรากฏใน แผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed. (California: SAGE Publications Ltd, 2022), 23-26.

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้**, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 18-29.

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน
- 2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 4) พัฒนาค้นคว้าวิจัยเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา
- 5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต
- 6) ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ดังแผนภูมิที่ 2

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

- 1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน
- 2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 4) พัฒนาค้นคว้าวิจัยเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา
- 5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต
- 6) ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 18-29.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ที่สูญเสียความรู้ และทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับช่วงอายุได้น้อยลงหรือช้ากว่าปกติ ทำให้เกิดช่องว่างหรือความไม่ต่อเนื่องในการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี และการร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกระบวนการการดำเนินงานดังนี้ 1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน 2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียน ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต 6) ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ

โรงเรียนประชารัฐ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่เลขที่ 640 ถนนสามัคคี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร วรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องทั้งหลักการ แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยโดยได้จัดแบ่งเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอ ประกอบด้วย 1) มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 2) ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ และ 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยมีรายละเอียดของการศึกษาวิจัย ดังนี้

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

สำหรับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีผู้ศึกษาแนวคิดและได้เสนอแนวคิดซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับความหมายของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ความหมายภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

วิจารณ์ พานิช ได้ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติในห้องเรียนคุณภาพต่ำ ซึ่งเป็นห้องเรียนที่ครูไม่ได้คำนึงว่านักเรียนแตกต่างกันและไม่ได้หาทางช่วยนักเรียนที่มี Working Memory ต่ำ¹⁴

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสูญเสียความรู้หรือ ทักษะใดๆ และ/หรือ การชะลอตัวหรือขัดขวางความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการขยาย ช่องว่างหรือความไม่ต่อเนื่องในการศึกษาของนักเรียน การหยุดชะงักของการศึกษาในระบบ การออกกลางคัน การขาดเรียน และการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ¹⁵

ยศวีร์ สายฟ้า ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะของการเสียโอกาสในการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ทักษะต่างๆ ที่เด็กควรจะได้รับการพัฒนาตามช่วงวัยสูญเสีย ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษาและ

¹⁴ วิจารณ์ พานิช, “Learning Loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย”, งานเสวนาออนไลน์ โรงเรียนเปลี่ยนใหม่ ปิด Gap ห้องเรียนยุคโควิด จัดโดย กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 6 พฤษภาคม 2564.

¹⁵ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, “เมื่อเด็กยุคโควิดเผชิญภาวะ "การเรียนรู้ถดถอย" รัฐต้องแก้อย่างไร?” กรุงเทพธุรกิจ. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก www.bangkokbiznews.com/social/1007890

การสื่อสาร ทักษะด้านความสัมพันธ์จากการที่เด็กบางรายอยู่บ้านจนชิน เมื่อต้องไปโรงเรียน อาจเกิดการกลัวการไปโรงเรียน เด็กขาดระเบียบวินัยความรับผิดชอบ โดยเฉพาะในเด็กระดับอนุบาล และประถมศึกษา ที่ขาดการพัฒนาทักษะการเข้าสังคม และทักษะด้านวิชาการอ่านและการเขียน ทักษะทางสังคม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม เด็กสูญเสียโอกาสในการฟอร์มตัวเป็นบุคลิกของเขาว่าเขาจะเป็นอัยาศัยดี เป็นคนเก็บตัว เป็นคนขี้อาย หรือเป็นคนมั่นใจในตัวเอง¹⁶

นรรธพร จันท์เฉลี๋ย เสริบุตร ได้ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งที่คุณเรียนควรที่จะได้เรียนรู้ หรือรู้แล้วตามระดับขั้นของตัวเอง แต่นักเรียนไม่รู้ เช่น นักเรียนเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่เขาไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานในระดับของเขา หรือ อาจจะเป็นสิ่งนักเรียนเคยรู้แล้ว แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป และไม่ได้ไปโรงเรียนนาน ๆ นักเรียนกลับจำไม่ได้ หรือเด็กเล็กที่เคยช่วยเหลือตัวเองได้ กลับเริ่มทำอะไรไม่ได้ เป็นต้น¹⁷

ตรีณัฐ ไพชยนต์วิจิตร และ สรัลชญา อิตติสุวรรณ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสูญเสียความรู้ที่ได้เล่าเรียนมา หรือสูญเสียทักษะต่าง ๆ จากที่ควรจะได้รับ การพัฒนาอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งภาวะการเรียนรู้ถดถอยนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในยามปกติเช่นเดียวกัน¹⁸

เกรท สคูล พาร์ทเนอร์ชิพ (Great Schools Partnership) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสูญเสียความรู้และทักษะเฉพาะเจาะจงหรือโดยทั่วไป เป็นการพลิกกลับของความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยทั่วไปเกิดจากการขยายช่องว่างหรือความไม่ต่อเนื่องในการศึกษาของนักเรียน แม้ว่าการสูญเสียการเรียนรู้สามารถแสดงออกได้หลายวิธีด้วยเหตุผลหลายประการ¹⁹

¹⁶ ยศวีร์ สายฟ้า, “Learning Loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย”, เอกสารประกอบการเสวนา ชวนคิดชวนคุย ชวนผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเลี้ยงลูก จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2 พฤษภาคม 2565.

¹⁷ นรรธพร จันท์เฉลี๋ย เสริบุตร, “ภาวะความรู้ถดถอย (Learning Loss) ที่ต้องเร่งแก้ไขในมุมมองของ CEO Starfish Education”, Starfish Education, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก www.starfishlabz.com

¹⁸ ตรีณัฐ ไพชยนต์วิจิตร และ สรัลชญา อิตติสุวรรณ, ผลกระทบการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อการศึกษา, บทความคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565.

¹⁹ Great Schools Partnership, LEARNING LOSS, (United States: New England Secondary School Consortium. 2023), 1.

เอมี มาร์แชล (Amy Marschall) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การที่นักเรียนลืมหือสูญเสียความรู้ที่ได้รับก่อนหน้านี้ในโรงเรียนอันเป็นผลจากการศึกษาที่ขาดหายไปหรือหยุดชะงัก²⁰

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง การสูญเสียความรู้ และทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับช่วงอายุได้น้อยลงหรือช้ากว่าปกติ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ทำให้เกิดช่องว่างหรือความไม่ต่อเนื่องในการเรียนรู้ของนักเรียน การหยุดชะงักของการพัฒนาความรู้ความสามารถไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลกระทบของโควิด-19 ต่อระบบการศึกษาไทย

จากการสังเคราะห์ผลการศึกษากลับมาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 ด้านผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย พบว่า มีผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยใน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านผู้เรียนในสถานการณ์โควิด-19 ผู้เรียนต้องปรับเวลาและวิธีการเรียนรู้ใหม่ จำเป็นต้องเรียนรู้อยู่ที่บ้าน ที่พักในลักษณะทางไกลหรือออนไลน์ ซึ่งพบว่า ผู้เรียนที่ครอบครัวไม่มีความพร้อมด้านเศรษฐกิจจะขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ตสำหรับการเรียนรู้ทางไกลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านผลกระทบที่เกิดแก่ผู้เรียน เนื่องจากการเรียนทางไกลหรือออนไลน์เป็นระยะเวลาอันยาวนานตลอดช่วงการระบาดของโควิด-19 พบว่า ผู้เรียนทุกช่วงชั้นมีความเครียด ความวิตกกังวลในการเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ มีความพยายามในการเรียนลดลง ขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดความสนใจในการเรียนโดยเฉพาะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เริ่มมีทัศนคติเชิงลบต่อการเรียนและแสดงออกโดยการไม่เข้าเรียน รวมทั้งมีผลกระทบต่อสภาวะทางอารมณ์ สัมพันธภาพ และสุขภาพจิตของผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า การเรียนทางไกลหรือออนไลน์ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติได้น้อยลง ไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนร่วมกับเพื่อนได้ และเสียโอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสังคม และอารมณ์ของผู้เรียน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการ

2. ด้านครูผู้สอน การเรียนรู้ย่อมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ครูมีภาระงานเพิ่มมากขึ้นในการจัดการเรียนรู้และการดูแลผู้เรียนครูมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคระบาด ครูมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่และกังวลว่าผลการเรียนของผู้เรียนจะตกต่ำลง ครูขาดขวัญกำลังใจใน

²⁰ Amy Marschall, *Shifting the Conversation from “Learning Loss”*. accessed 1 May 2023. Form www.verywellmind.com

การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง เมื่อเทียบกับสถานการณ์ปกติ นอกจากนี้การเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ยังส่งผลให้ครูต้องพัฒนาตนเองมากขึ้นในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อจัดการเรียนรู้ และส่งผลให้ครูบางส่วนมีความเครียดเนื่องจากยังไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มาก่อน

3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับการบริหารจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านหลักสูตรสถานศึกษา เวลาเรียน และวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อรองรับมาตรการการป้องกันโรคระบาดที่รูปแบบการเรียนการสอนผ่านทีวีดาวเทียม (On air) เช่น ระบบDLTV เป็นต้น การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Zoom meeting, Line application เป็นต้น การเรียนการสอนแบบ On hand สำหรับผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อม ด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีโดยการใช้หนังสือ ใบงาน และแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนนำไปเรียนรู้ที่บ้าน และการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (On site) ด้วยการลดขนาดของห้องเรียนให้สามารถรักษาระยะห่างเพื่อป้องกันโรค เช่น สลับวันให้ผู้เรียนเข้ามาเรียน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน จากผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานกันหลายรูปแบบ สถานศึกษาขนาดเล็ก และอยู่ในพื้นที่ห่างไกลมักใช้รูปแบบการเยี่ยมบ้าน มีเอกสารและใบงานส่งให้ผู้เรียน (On hand) ร่วมกับการเรียนรู้ผ่านทีวีดาวเทียม (On air) ส่วนในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ (Online) เข้ามาผสมอีกรูปแบบหนึ่ง สำหรับสถานศึกษาที่มีความพร้อมมาก พบว่า ใช้รูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ (Online) เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ในสถานการณ์โควิด-19 สถานศึกษามีการกระชับหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนการสอนโดยเน้นสอนกลุ่มสาระวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา และเน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญจำเป็นก่อน

4. ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 สถานศึกษามีข้อจำกัดในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามเกณฑ์ของหลักสูตรที่กำหนด เช่น ความครบถ้วนของเนื้อหา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น ส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับวิธีการกำกับ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยน รวมทั้งปรับตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งพบว่า ในระดับสถานศึกษา ได้นำรูปแบบ วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายมาใช้ เช่น การวัดผลเชิงประจักษ์การประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินผลแบบออนไลน์ การใช้ใบงาน/แบบฝึก/ชิ้นงาน เป็นต้น นอกจากนี้ มีผลกระทบที่เกิดต่อระบบการวัดและประเมินผลทางการศึกษาในระดับชาติ ได้แก่ การยกเลิก

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) โดยให้เป็นไปตามความสมัครใจของผู้เรียน และยกเลิกการใช้ผลสอบ O-NET ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในปี 2565

5. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด-19 จำเป็นต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อจัดการเรียนรู้ผ่านระบบทางไกล หรือระบบออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน จากการสังเคราะห์พบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอนตามความพร้อมของแต่ละแห่ง เช่น จัดหาอุปกรณ์การถ่ายทอดออนไลน์ พัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้แพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชันในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้ เช่น Zoom meeting, Google classroom, Google meet, YouTube, Facebook และ Line application เป็นต้น แต่ก็พบปัญหาว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารยังไม่เพียงพอและสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ยังมีความไม่พร้อมด้านสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ปกครองบางรายมีข้อจำกัด ไม่สามารถจัดหาสัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือมีค่าใช้จ่ายจำกัดไม่เพียงพอให้บุตรหลานสามารถใช้เรียนออนไลน์ได้ จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

6. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการสังเคราะห์พบผลกระทบด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 ในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา โดยผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครอง เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ส่วนใหญ่เห็นว่า การระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่เกิดผลกระทบในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมากที่สุด และจากผลการศึกษาล่าสุดในปี 2565 เกี่ยวกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ภาพรวมของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการรับรู้ภาวะ ถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับปานกลาง โดยผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 รับรู้ภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการในวิชาภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มากที่สุดตามลำดับ ขณะที่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 รับรู้ภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการในวิชาคณิตศาสตร์ภาษาต่างประเทศ และวิทยาศาสตร์ มากที่สุดตามลำดับ

จากการสังเคราะห์ทำให้เห็นว่า การระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ระบบการศึกษาไทยต้องปรับเปลี่ยนอย่างฉับพลันจนปรับตัวไม่ทัน จากระบบปกติในโรงเรียนเป็นการเรียนรู้ที่บ้าน (Home-based learning) จากระบบชั้นเรียนเป็นการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized learning) โดยมีปัจจัยการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital disruption) เข้ามาเป็นโจทย์สำคัญในการจัดการศึกษา ทั้งการจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์วิกฤติของโรคระบาดและการพัฒนาการศึกษาหลังยุคโควิด-19 (Post-COVID) ที่จะส่งผลให้เกิดการปรับรูปแบบและวิธีการเรียนรู้

พฤติกรรมการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน และการปรับบทบาทของครูผู้สอน อีกทั้งเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาการศึกษาของประเทศในระยะยาว เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้ในอนาคต²¹

การฟื้นตัวทางการศึกษา

เวิลด์แบงก์ (World Bank) ได้อธิบายการฟื้นตัวทางการศึกษาว่า สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทั่วโลก นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและทั่วทั้งโลก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความล่มสลายของระบบสาธารณสุขและระบบเศรษฐกิจ ความเข้มงวดทางการเงินการคลัง ความยากจนที่เพิ่มขึ้นคนตกงานมากขึ้น ในขณะที่มีทรัพยากรและการลงทุนน้อยลงส่งผลให้ค่าใช้จ่ายภายในประเทศและการบริหารเงินช่วยเหลือทางการแพทย์และทางสังคมตลอดจนเงินเพื่อการพัฒนาในอนาคตแล้ว ระบบการศึกษาก็เป็นอีกหนึ่งระบบพื้นฐานทางสังคมที่ประสบภาวะถดถอยจากการปิดโรงเรียนที่ยาวนานอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ซึ่งผลกระทบทั้งหมดนี้จะนำไปสู่วิกฤตในการพัฒนามนุษย์ที่ต่อเนื่องและกินเวลาไปอีกยาวนานหลังจากการสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 สิ้นสุดลง การหยุดชะงักของระบบการศึกษาในปีที่ผ่านมาทำให้เกิดความสูญเสียและความไม่เท่าเทียมกัน ในการเรียนรู้อย่างมาก ความพยายามในการจัดการเรียนรู้ทางไกลหรือออนไลน์ที่มีการดำเนินงานทั้งหมดที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่น่าทึ่ง แต่มีข้อมูลและงานวิจัยจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ทางไกลในวิกฤติการระบาดของ COVID-19 ไม่สามารถทดแทนการเรียนรู้แบบตัวต่อตัวได้ ที่น่าเป็นห่วงยิ่งกว่านั้นคือ เด็กหลายคนโดยเฉพาะเด็กผู้หญิงอาจไม่กลับไปโรงเรียนเมื่อโรงเรียนเปิดอีกครั้ง²²

ภาวะการหยุดชะงักต่างๆ และการถดถอยของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตลอดช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะเกิดภาวะการระบาดความร่วมมือของ OECD, Harvard University, UNESCO, UNICEF และ World Bank เพื่อสำรวจสถานการณ์การเรียนรู้และโรงเรียนในช่วงของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกลุ่มประเทศสมาชิก OECD โดยมีผลสำรวจที่เผยแพร่

²¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้**, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 5 - 10.

²² World Bank, “Mission: Recovering Education in 2021”, UNESCO - The World Bank – UNICEF, (May 2021), 1.

ล่าสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งได้พบปัญหาการถดถอยทางการเรียนรู้อันเนื่องจากการปิดโรงเรียน และการขาดการเข้าถึงอุปกรณ์และการเรียนรู้ทางไกลหรือออนไลน์ในกลุ่มประเทศสมาชิก แม้จะเป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจหรือสวัสดิการทางสังคมค่อนข้างดีเช่นเดียวกัน

การสำรวจและวิเคราะห์การถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Losses) ของผู้เรียนในแต่ละระดับสถิติเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาทางไกลหรือการศึกษาออนไลน์ของประเทศสมาชิกการบริหารจัดการงบประมาณด้านการศึกษา และการฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมให้แก่ครู เป็นต้น นอกจากนี้ OECD ยังได้ร่วมกับสำนักเลขาธิการการศึกษาสากล (Education International) จัดทำหลัก 10 ประการเพื่อการฟื้นตัวทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาคจากการถดถอยทางการศึกษาที่เกิดจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และรวบรวมประสบการณ์ด้านนโยบาย และแนวปฏิบัติจากประเทศต่าง ๆ ตลอดจนนำเสนอแนวทางการฟื้นตัวทางการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาคอย่างยั่งยืนโดยมีผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญเป็นผู้เรียนที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในการได้รับศึกษา ทั้งด้านความรู้ สังคมและอารมณ์ ทั้งในระหว่างและหลังการระบาดของโรคและทำให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องทั้งในระหว่างและหลังการระบาดของโรค

โดยสรุป แนวทางการฟื้นตัวทางการศึกษา (Educational Recovery) จากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค จึงไม่ใช่เพียงแนวทางการซ่อม หรือฟื้นฟูระบบ หรือการแก้ปัญหาการถดถอยทางการศึกษารวมทั้งไม่ใช่เพียงแค่การเปิดโรงเรียนในลักษณะที่เป็นเพียงการเปิดประตูโรงเรียนหรือห้องเรียนเมื่อมีการคลายมาตรการต่าง ๆ ภายหลังจากสถานการณ์ COVID-19 หมดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถกลับเข้าไปเรียนได้ตามปกติเท่านั้น หากแต่จะต้องเป็นการให้ความสำคัญทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แม้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะหมดไปหรือยังคงมีอยู่ รวมทั้งอาจเป็นแนวทางหนึ่งในการเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ภาวะวิกฤต หรือภัยคุกคามอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สักเคราะห์องค์ความรู้และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติที่ได้จากการวิจัย ซึ่งมีหลายมิติและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาไทยให้เป็นมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่มีความชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อประกอบการพิจารณาในการนำสู่การปฏิบัติ โดยสนับสนุนให้สถานศึกษามีมาตรการดังต่อไปนี้

1. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน หมายถึง การปรับหลักสูตรสถานศึกษา การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning รวมทั้งการออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ดังนี้

1.1 การปรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน

1.2 การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน

1.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง

1.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน

1.6 จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.7 พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ ตามความเหมาะสมของบริบท

1.8 พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต่างๆกับชั้นเรียนปกติอย่างยืดหยุ่น

1.9 การออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย

2. เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ทั้งการปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ พร้อมใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย

2.2 การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ

2.4 การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศและพัฒนาครู รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย

2.5 การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ มีตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย

2.6 การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ ดังนี้

3.1 การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน

3.2 การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.3 การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ ผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

3.4 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์

4. พัฒนาลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา หมายถึง การรวบรวมและพัฒนาลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด แล้วเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น ดังนี้

4.1 การรวบรวมและพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคลังสื่อกลางในการเรียนรู้

4.2 การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน

4.3 การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆได้ทันต่อเหตุการณ์

5. สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนี้

5.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนสบายใจในการเรียนรู้

5.2 การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้

5.3 การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

5.4 การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน

5.5 การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา

5.6 การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน

6. ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล ดังนี้

6.1 การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา

6.2 การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน

6.3 การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี

6.4 การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ครูและผู้เรียนทุกคนเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

6.5 การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล

7. จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครู ที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา มีระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนเพื่อการเรียนการสอน และเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ดังนี้

7.1 การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครู ที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ ประกันภัย ฉีดวัคซีน เป็นต้น

7.2 ระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนเพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

7.3 การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น²³

นรรธพร จันท์เฉลี่ย เสรีบุตร ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะความรู้ถดถอย เป็นนอกแบบการเรียนรู้ใหม่ผ่าน Learning Box โดยจัดทำและจัดส่งไปที่บ้านของนักเรียน พร้อมกับส่งครูลงพื้นที่ไปยังชุมชน เพื่อทำงานร่วมกับอาสาชุมชน เช่น ผู้ปกครอง และรุ่นพี่อาสา เพื่ออธิบายการใช้งานและออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยให้เด็กๆ เรียนที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และติดตามแก้ไขปัญหาที่พบในแต่ละบ้านได้อย่างตรงจุดมากขึ้น โดยเฉพาะในเด็กเล็กต้องได้รับความเอาใจใส่ คอยช่วยเหลือจากผู้ปกครองเพื่อกระตุ้นพัฒนาการของลูกอยู่เสมอ ส่วนเด็กโตก็เรียนออนไลน์ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมร่วมด้วย

มาตรการที่ 1 ประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ (Landscape Assessment) ทำความเข้าใจปัญหา ประเมินสถานการณ์ และบริบทแวดล้อมรอบตัวเด็ก

1.1 ทำข้อสอบวัดความรู้เพื่อทดสอบว่าเด็กมีความรู้ที่ถดถอยลงหรือไม่

1.2 ออกสำรวจพื้นเพของแต่ละครอบครัว โดยครูจัดทำตารางเยี่ยมตามบ้าน

1.3 ทำแบบสำรวจประเมินความพร้อมเรียนออนไลน์ ว่าแต่ละครอบครัวสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี และการบริการอินเทอร์เน็ตอย่างน้อยแค่ไหน

²³ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด, 2565), 18-29.

มาตรการที่ 2 การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Planning) เพื่อสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่บุคลากรของโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนประชุมหารือกันเพื่อวางแผนรับมือ

2.1 โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ของครู

- ออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะกับเด็กแต่ละระดับชั้นและรายวิชา
- วางมาตรการความปลอดภัยในการดำเนินงาน
- วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ

2.2 ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองโรงเรียน

- กำหนดระยะเวลาและสถานที่เรียนทางไกลที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ใน 1 วัน นักเรียนควรเรียนออนไลน์เพียงวันละ 3 คาบ คาบละ 40 - 50 นาที และระหว่างวันจะต้องสอดแทรกกิจกรรมที่หลากหลายควบคู่ไปกับการเรียนผ่านหน้าจอด้วย โดยจะต้องกำชับผู้ปกครองให้คอยตรวจสอบดูแล เป็นต้น

มาตรการที่ 3 การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development Support for Teachers) ออกแบบเนื้อหาใหม่สำหรับเรียนออนไลน์ให้เหมาะกับเด็กแต่ละช่วงวัย

3.1 ช่องว่างระหว่างการเรียนรู้ คือ จัดอบรมครูให้เข้าใจปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดอุปสรรคทางการเรียนรู้

3.2 หลักสูตร จัดอบรมครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละช่วงวัย

3.3 เครื่องมือครู จัดสรรเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนให้แก่ครู เพื่อเตรียมพร้อมจัดการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ทั้ง online, on-hand, และ on-site

นับเป็นเรื่องใหม่ที่ครูจะต้องได้รับการพัฒนา เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างตอบโจทย์ Starfish Education เห็นความสำคัญเรื่องการพัฒนาครู จึงได้มีการจัดอบรมทั้งออนไลน์ และออฟไลน์อยู่เสมอ ยกตัวอย่างหัวข้อการอบรม เช่น เรื่องการสร้างสื่อการสอน และการให้เทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ให้น่าสนใจ

มาตรการที่ 4 การช่วยเหลือเด็กเรียนรายบุคคล (Intervention and Support for Students) เป็นมาตรการที่ Starfish Education ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก หาทางช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้นักเรียนที่เรียนไม่ทัน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 การวางแผนการเรียนรายบุคคล คุณครูวางแผนการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล เพราะเด็กมีการเรียนรู้ถดถอยที่แตกต่างกันทั้งสภาพแวดล้อมและสภาพครอบครัว หากไม่สามารถทำเป็นรายบุคคลได้ อย่างน้อยคุณครูจะต้องช่วยเป็นรายกลุ่ม ต้องช่วยกันดูแลทั้งที่บ้าน และในส่วนของโรงเรียนเองจะต้องคำนึงถึงการออกแบบกิจกรรม ที่จะต้องตอบโจทย์นักเรียนรายบุคคล

4.2 อุปกรณ์การเรียน และการสนับสนุนด้านสุขภาวะ เช่น โรงเรียนบ้านปลาตาวได้สนับสนุน อุปกรณ์การเรียนรู้อุปกรณ์การศึกษาร่วมกับ Learning Box (กล่องการเรียนรู้) ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการที่ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะที่สำคัญสำหรับเด็กๆ ที่ไม่สามารถเข้าถึงการสอนแบบออนไลน์ได้ ซึ่งในกล่อง Learning Box จะประกอบไปด้วยอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมกับช่วงวัย Booklet / 3R กิจกรรม Makerspace/ กิจกรรมทักษะชีวิต แตกต่างตามช่วงวัย ได้แก่ ชั้นปฐมวัย และประถมศึกษา รวมถึงในกล่องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาวะของเด็กนักเรียน (Well-being) จากสมุด ‘Fun Activities’ ที่รวบรวม 10 กิจกรรมสร้างความสุข / 10 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย / 10 กิจกรรมสร้างความเป็นเด็กดี ให้เด็ก ๆ สามารถฝึกได้ที่บ้าน นอกจากนี้โรงเรียนบ้านปลาตาวยังมีกิจกรรมชื่อว่า ‘นักจิตวิทยาแวมมาเล่น’ เดือนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เพื่อพูดคุยและทำกิจกรรมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจ

4.3 การช่วยเหลือทางครอบครัว เช่น โรงเรียนบ้านปลาตาวส่งครูลงพื้นที่เพื่อเข้าไปช่วยเหลือดูแลนักเรียนในชุมชน โดยได้ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองอาสา รุ่นพี่อาสาในชุมชน เพื่อช่วยเหลือและอธิบายการใช้งานกล่องการเรียนรู้ให้กับเด็ก ๆ ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่สามารถสอนหนังสือนักเรียนเองได้ โดยจัดให้มีทีมลงพื้นที่ 2 สาย โดยแต่ละสายจะมีทั้งครูอนุบาล และครูประถมศึกษา ลงพื้นที่ไปด้วยกัน หากพื้นที่ใดไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ เราก็จะมีผู้ปกครองอาสาที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ เข้าไปทำหน้าที่แทน

มาตรการที่ 5 (การติดตามปรับปรุงและผลสะท้อนกลับ (Monitoring and Intervention Redesign) ติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่องแล้วนำมาพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

5.1 การพัฒนา

5.2 ผลตอบรับ

5.3 การประเมิน

เพื่อให้ทิศทางการวัดผลของโรงเรียนปลาตาวมีความเป็นระบบ จะต้องติดตาม ประเมิน และนำมาปรับปรุงแบบการทำงานร่วมกับทีมอยู่เสมอ เพื่อการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา²⁴

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้พัฒนาแนวคิดจาก นรธพร จันทรเฉลี่ย เสริบุตร ได้เสนอมาตรการฟื้นฟูภาวะความรู้ถดถอย (Learning loss Recovery) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักคือ “เราจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ประกอบด้วย 5 มาตรการดังนี้

²⁴ นรธพร จันทรเฉลี่ย เสริบุตร, “มาตรการฟื้นฟูภาวะความรู้ถดถอยในเด็ก (Learning Loss) โดย Starfish Education”, Starfish Education, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก www.starfishlabz.com

1. การประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ (Landscape Assessment) คือ การทำความเข้าใจปัญหา ประเมินสถานการณ์และบริบทแวดล้อมรอบตัวเด็ก

1.1 ประเมินสภาพแวดล้อมเด็กและครอบครัวทั้งระบบ โดยครูและผู้ปกครองสามารถช่วยกันประเมินความพร้อมของเด็กเป็นรายคนเพื่อทำความเข้าใจปัญหา ประเมินสถานการณ์ และบริบทแวดล้อมรอบตัวเด็ก

1.2 จัดทำแบบทดสอบวัดความรู้เพื่อทดสอบว่าเด็กมีความรู้ที่ถดถอยลงหรือไม่

1.3 ออกสำรวจพื้นเพของแต่ละครอบครัว โดยครูจัดทำตารางเยี่ยมบ้านนักเรียนสำรวจประเมินความพร้อมเรียนออนไลน์ ว่าแต่ละครอบครัวสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี และการบริการอินเทอร์เน็ตมากน้อยแค่ไหน สภาพชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอย่างไร

2. การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Planning) คือ การนัดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนประชุมหารือกันเพื่อวางแผนรับมือ

2.1 ประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนโดยมีมติร่วมกันเพื่อนำเสนอมาตรการ/แผนดำเนินการการวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ

2.2 จัดทำแผนฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ระดับโรงเรียน แจ้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่ทราบ

3. การสนับสนุนการพัฒนาวินิจฉัยวิชาชีพครู (Professional Development Support for Teachers) คือ การออกแบบเนื้อหาใหม่สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับเด็ก

3.1 ออกแบบเนื้อหาใหม่สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับเด็กแต่ละช่วงวัย

3.2 สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้

4. การช่วยเหลือเด็กนักเรียนรายบุคคล (Intervention and Support for Students) คือ การหาแนวทางช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้นักเรียนที่เรียนตามเพื่อนไม่ทัน

4.1 ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้นักเรียนรายบุคคล/รายกลุ่ม

4.2 จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมหรือเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

5. การติดตามปรับปรุงและผลสะท้อนกลับ (Monitoring and Intervention Redesign) คือ ติดตาม พัฒนาการนักเรียนอย่างต่อเนื่องและนำมาพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

5.1 ติดตาม ประเมิน และนำมาปรับรูปแบบการทำงานร่วมกับทีมงานอยู่เสมอเพื่อการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา²⁵

²⁵ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1, หนังสือที่ ศธ 04060/ว1195 เรื่อง การป้องกันและแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน. 12 เมษายน 2566.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ได้เสนอการดำเนินงานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ได้ขับเคลื่อนแนวทางแก้ไขปัญหา Learning Loss 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับเขตพื้นที่ และระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ เรียกว่า "ศูนย์ขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1" หรือ "Tak 1 Learning Loss Center" ระดับโรงเรียน เรียกว่า "ศูนย์ขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ โรงเรียน" หรือ "ชื่อภาษาอังกฤษ Learning Loss Center" แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์ขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย ระดับเขตพื้นที่ ระดับเขตโรงเรียน

2. การขับเคลื่อน Learning Loss ด้วยกระบวนการ "3S" เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกันระหว่างเขตพื้นที่ และโรงเรียน จึงได้วางแนวทางในการแก้ปัญหา Learning Loss ด้วยกระบวนการ 3 Scan ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์การเรียนรู้ (Scan Learning) มีการดำเนินการ 3 ส่วน ดังนี้ 1) ประเมินภาวะการถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน กิจกรรมคัดกรองนักเรียนจากการทดสอบระดับชาติ RT, NT, O-Net ที่ผ่านมา การแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น กลุ่มอ่อน / กลุ่มปานกลาง / กลุ่มดี เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้เหมาะสมกับระดับสมรรถนะของนักเรียนในขณะนั้น การจัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนก่อนพัฒนาและหลังพัฒนา เพื่อประกอบการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป 2) ปรับหลักสูตร / รูปแบบการสอนให้เป็นฐานสมรรถนะ และสอดคล้องกับวิถีใหม่ วิเคราะห์หลักสูตรโดยมุ่งให้ผู้เรียน ทำอะไรได้ ตามมาตรฐานสมรรถนะ และตัวชี้วัดเชิงสมรรถนะที่กำหนด ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3) เน้นทักษะ: 3R 8Cs และส่งเสริมทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วย Active Learning ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีพ เช่น โครงการอาชีพ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

2.2 การวิเคราะห์พฤติกรรม และสุขภาพจิต (Scan Behavior & Mind) มีการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้ 1) สร้างเครื่องมือเพื่อประเมินอารมณ์ และสุขภาพจิตของนักเรียน ประเมินสุขภาพจิตนักเรียนด้วยแบบประเมินที่ได้รับความน่าเชื่อถือจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ด้วยโปรแกรม ระบบ School Health Hero และดำเนินการคัดกรองเป็นระยะ ๆ หรือ ทุก ๆ 3 เดือน 2) วิเคราะห์พฤติกรรม และแก้ปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรมเป็นรายบุคคล และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3) เน้นการจัด

กิจกรรมเพื่อผ่อนคลาย และส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาวะจิตของนักเรียนเพื่อลดความตึงเครียดในการเรียนรู้

2.3 การส่งเสริมทักษะทางสังคม (Scan Social Skill) มีการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้

1) วิเคราะห์พฤติกรรม การอยู่ร่วมกันในห้องเรียน โรงเรียน และสังคม ออกแบบแบบประเมินคุณลักษณะด้านพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อคัดกรองนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้านการแสดงออก พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สังเกตพฤติกรรมนักเรียน ที่ปฏิบัติต่อผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปส่งเสริม พัฒนานักเรียนในด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์กับการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน 2) เลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันให้กับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และทำงานร่วมกัน การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กันในกลุ่ม และเน้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก และเสนอความคิดเห็นได้ 3) ประเมินผลการจัดการเรียนรู้จากหลากหลายบุคคล เช่น ครู ผู้ปกครอง และชุมชน พร้อมทั้งครูผู้สอนดำเนินการ PLC ร่วมกัน ในระดับชั้น / กลุ่มสาระการเรียนรู้ / รายวิชาเดียวกัน

3. การติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อน Learning Loss เป็นวางแผน กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ในแต่ละประเด็นที่มีการขับเคลื่อน Learning Loss

3.1 นิเทศ ติดตาม ร่วมกับผู้บริหารเขตพื้นที่ และผู้บริหารโรงเรียนใน 8 กลุ่ม

3.2 สรุปลงผลการนิเทศ ติดตาม และรายงานอุปสรรค / ข้อเสนอแนะจากโรงเรียนให้กับผู้บริหารเขตพื้นที่รับทราบ

4. การพัฒนา ปรับปรุงจากผลการขับเคลื่อน Learning Loss เป็นการประเมินผล และสรุปลงผลการขับเคลื่อน ส่งเสริมศักยภาพของครูผู้สอนด้วยแนวคิด "2S1C"

- S 1: Share แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเขตพื้นที่และโรงเรียน

- S 2: Show จัดหาพื้นที่เพื่อให้ครูผู้สอนได้เผยแพร่ผลงาน

- C 3: Cheer ส่งเสริม / กระตุ้นให้จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

รวมทั้งการพัฒนาครูให้มีทักษะทางเทคโนโลยี และส่งเสริมการสร้างสื่อ นวัตกรรมการสอนของครูผู้สอน พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก นำผลชจัดกิจกรรม ผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาใช้ประกอบการพัฒนาครูผู้สอนภายในโรงเรียนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน แก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน²⁶

²⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1, “แนวทางการขับเคลื่อนแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ TAK 1 LEARNING LOSS”, พิมพ์ครั้งที่ 1 (ตาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1, 2565), 6 – 16.

เอ็นไออีที (NIET: the National Institute for Excellence in Teaching) ได้เสนอ มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สำหรับการวางแผนในโรงเรียนประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาเพื่อจัดการกับการสูญเสียการเรียนรู้และเร่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิเคราะห์บริบท (Conduct a landscape analysis) เป็นการวิเคราะห์บริบทเพื่อ พิจารณาการสูญเสียการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นและความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุด สำหรับครูผู้สอนและ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเผชิญ การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน ข้อมูลประชากร แล้วปรึกษา ผู้ที่มีความรู้ทำความเข้าใจแนวโน้มที่พบในข้อมูลและสิ่งที่จำเป็นในการปิดช่องว่างการเรียนรู้ ที่ระบุและเร่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคน

2. พิจารณากลยุทธ์ที่เหมาะสมการฟื้นฟูการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับสถานศึกษาและชุมชน (Determine which strategies will best support learning recovery and accelerate learning in your district) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำให้เกิดการสูญเสียการเรียนรู้หลายประการ เมื่อเข้าใจธรรมชาติและขอบเขตของการสูญเสียการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้ว ขั้นตอนนี้จะช่วยพิจารณาว่า กลยุทธ์ใดที่สามารถเร่งการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยได้สรุปเป็นกลยุทธ์ที่ได้รับการวิจัยและยืนยันแล้วว่า สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนพร้อมกับชุดคำถามสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในกระบวนการตัดสินใจว่าจะนำไปใช้หรือดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม

3. บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม (Identify key personnel and build buy-in) เมื่อรู้ พื้นที่ที่สูญเสียการเรียนรู้เฉพาะในเขตของคุณและแนวคิดในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ขั้นตอนต่อไปคือ การแบ่งปันแนวคิดเหล่านี้กับผู้อำนวยความสะดวกและคณะครู เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผน สร้างการยอมรับ แล้วนำไปปฏิบัติจนสำเร็จ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมกัน

4. จัดสรรงบประมาณ (Create your budget) เมื่อกำหนดกลยุทธ์แล้ว จะช่วยให้ขอบเขต การศึกษาเร่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนได้ดี ใช้ทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการ และต้นทุน โดยประมาณของทรัพยากรอย่างเหมาะสม²⁷

คาร์ดินอล (Cardinal) ได้เสนอให้เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดการศึกษาแบบองค์รวม ลดความสำคัญของคะแนนผลการเรียน แต่เน้นกิจกรรมทางสังคมและอารมณ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนปรับตัวให้เข้ากับกิจกรรม ทางวิชาการใหม่ๆ ได้ดีขึ้น โดยการจัดสภาพแวดล้อมเชิงบวกให้แก่ผู้เรียนจะช่วยบรรเทาผลกระทบ

²⁷ NIET (the National Institute for Excellence in Teaching), **Learning Recovery and Acceleration: Planning for Use of Elementary and Secondary Emergency School Relief Fund II (ESSER II Fund) to Address Learning Loss and Accelerate Learning**, accessed 1 May 2023. Form www.niet.org

ที่มีต่อความสามารถทางวิชาการได้ การประเมินความสามารถของผู้เรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาทักษะของผู้เรียนที่ทำให้เกิดการปรับตัว ยืดหยุ่น รวมถึงการฝึกให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ได้²⁸

คูเฟลด์ และคณะ (Kuhfeld and others) ได้เสนอว่าครูควรทำงานร่วมกัน เพื่อค้นหาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรใช้ข้อมูลจากการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อการบริหารจัดการ ให้ครูและบุคลากรสามารถตรวจสอบได้ว่านักเรียนคนใดมีความเสี่ยงที่จะหลุดจากระบบการศึกษา²⁹

คาวาลโญ และคณะ (Carvalho and others) ได้เสนอแนะในการเปิดโรงเรียนภายหลัง โควิด-19 อาจมีการใช้ชุมชนและการมีส่วนร่วม โดยมีการสื่อสาร การให้กำลังใจ การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม การสร้างสุขภาวะและความปลอดภัยของผู้เรียน³⁰

เอ็ดดูเคชัน ดีเวลอปเม้นท์ ทรัสต์ (Education Development Trust) ได้เสนอ 9 คำแนะนำ สำหรับผู้กำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองต่อ COVID-19: ป้องกันการสร้างการเรียนรู้ที่สูญหาย ดังนี้

1. ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาทางไกล
2. อย่าละเลยวิธีแก้ปัญหาแบบ low-tech หรือ no-tech
3. วางแผนวิธีที่สร้างสรรค์เพื่อรักษาการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
4. ตระหนักถึงความสำคัญของครู
5. ปกป้องผู้ที่อ่อนแอที่สุด
6. ใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ทั้งหมดทั่วทั้งระบบ
7. เปิดรับวิธีการแก้ปัญหาข้ามภาคส่วน
8. ช่วยพ่อแม่จัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่บ้าน
9. วางแผนสำหรับการเปิดโรงเรียนใหม่และคิดระบบที่ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพมากขึ้น³¹

²⁸ Cardinal, “Lost Learning”: What does the research really say?, (Geneva, Switzerland: International Baccalaureate Organization, 2020).

²⁹ Kuhfeld and others, Projecting the potential impact of COVID-19 school closures on academic achievement, Educational Researcher, 49 (8), (2020): 549–565.

³⁰ Carvalho and others, Planning for school reopening and recovery after COVID-19 : an evidence kit for policymakers, (Washington: Center for Global Development, 2020).

เอเชีย ดิวอร์โลปเมนต์ แบงก์ (Asian Development Bank) เสนอแนวคิดในการออกแบบแผนการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างและกำหนดทิศทางที่ชัดเจน เป็นไปได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนหลักสูตรเดิมในภาวะปกติ มีการจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง และอบรมเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนออนไลน์ (ทางไกล) ให้แก่ครู รวมถึงการส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง ภายในสภาพแวดล้อมของการเรียนทางไกล³²

เรมอนด์ (Raymond) ได้เสนอแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนฟื้นฟูระยะยาวเพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาและอารมณ์ทางสังคม (Socio-emotional) ของผู้เรียน ควรเตรียมกลยุทธ์หลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากโควิดและการเรียนทางไกล โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีรายได้ต่ำหลากหลายเชื้อชาติ ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ อาจให้ครูที่มีศักยภาพในการสอนมาสอนเนื้อหาและถ่ายทอดให้ผู้เรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายและช่องทางในการพัฒนาความรู้ให้ผู้เรียนมากขึ้น ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแสดงความก้าวหน้าในการเรียนแจ้งไปยังโรงเรียนเพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้³³

เลเวนสัน (Levenson) ได้เสนอว่า กลยุทธ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่และใช้งานได้จริงจำนวนหนึ่งสามารถช่วยให้โรงเรียนและเขตพื้นที่จัดการกับแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และเสริมสร้างการสนับสนุนทางสังคม อารมณ์ และการให้คำปรึกษาที่สำคัญ โดยมีกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงการประชุมและเอกสารสำหรับผู้เกี่ยวข้องที่มีทักษะด้านสุขภาพจิตหรือการแนะนำให้ผู้เรียน (Streamline meetings and paperwork for staff with critical mental health skills) โดยปกติแล้ว นักจิตวิทยา ที่ปรึกษา และนักสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียนใช้เวลามากกว่าครึ่งวันในการประชุมหรือทำงานเอกสาร แทนที่จะทำงานโดยตรงกับนักเรียน ทำให้มีเวลามากขึ้นในการให้การสนับสนุนที่สำคัญ

³¹ Education Development Trust, **Prevent a lost learning generation: nine recommendations to policymakers in response to COVID-19**, (Berkshire: Education Development Trust, 2020).

³² Asian Development Bank, “Learning and earning losses from COVID-19 school closures in developing Asia”, **Special Topic of the Asian Development Outlook 2021**.

³³ Raymond, **Learning Losses—What to Do About Them**, (Hoover Institution: Stanford University, 2021).

2. ความกระตือรือร้นในการเว้นระยะห่างและวางแผนการประชุม IEP ตามเวลาที่กำหนดของสัปดาห์ (Be proactive about spacing out and planning IEP meetings for designated times of the week) ด้วยการประชุม IEP ที่สำรองไว้ ข้อกำหนดด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบจะลดเวลาในการให้คำปรึกษา หากไม่มีการวางแผนเชิงรุก การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการประชุม IEP จะช่วยลดช่วงเวลาไว้สำหรับบริการให้คำปรึกษา การทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเลื่อน ชะลอ หรือแก้ไข IEP โดยไม่ต้องมีการประชุมก็ช่วยได้เช่นกัน

3. ทำให้การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เป็นหนึ่งในชั้นเรียน ในการหมุนเวียนพิเศษระดับประถมศึกษา เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญได้ทุกสัปดาห์ (Make social - emotional learning one of the classes in elementary specials rotation so that every student gets access to a professional every week) เมื่อออกแบบตารางเรียนของโรงเรียนให้พิจารณาสร้างชั้นเรียนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์โดยเป็นส่วนหนึ่งของการหมุนเวียนวิชาพิเศษระดับประถมศึกษาควบคู่ไปกับพลศึกษา ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ ซึ่งจะสร้างเวลารายสัปดาห์โดยเฉพาะซึ่งนักเรียนทุกคนจะสามารถเข้าถึงได้ สู่ความเป็นมืออาชีพและโอกาสในการตรวจสอบว่านักเรียนกำลังทำอะไรอยู่

4. พิจารณาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเล็กและแบบ 1:1 เพื่อขยายการเข้าถึงบริการ (Consider a combination of small group and 1:1 counseling session to expand the reach of services) ในขณะที่พยายามตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับการสนับสนุนทางสังคม อารมณ์ และการให้คำปรึกษา ให้พิจารณาการให้คำปรึกษาทั้งแบบกลุ่มเล็กและการให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัว ซึ่งสามารถเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้รับบริการได้สามเท่า และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในการตั้งค่าด้านสุขภาพจิตในชุมชน

5. การขยายความร่วมมือกับผู้ให้บริการด้านสุขภาพจิตในชุมชนโดยมอบหมายผู้ชี้แนะเพื่อค้นหาและจัดการความสัมพันธ์ (Expand partnerships with community-based mental health providers by dedicating a point person to find and manage the relationships) สำนักงานเขตพื้นที่จะขยายและส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคม อารมณ์ และการให้คำปรึกษา โดยร่วมมือเชิงกลยุทธ์กับพันธมิตรภายนอก เช่น หน่วยงานด้านสุขภาพจิตในท้องถิ่น องค์กรไม่แสวงผลกำไร และมหาวิทยาลัย การลงทุนเพียงเล็กน้อยโดยการทุ่มเทบุคคลที่ชี้แนะเพื่อปลูกฝังอำนวยความสะดวก และจัดการความสัมพันธ์เหล่านี้ สามารถนำไปสู่บริการฟรีหรือทุนประกันที่สำคัญได้³⁴

³⁴ Levenson, *Reopening Schools: 5 Ways to Expand and Strengthen Social, Emotional & Counseling Services*, (Boston: District Management Group, 2021).

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ประวัติของโรงเรียน

โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ 70/128 ริมถนนสามัคคี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2521 การเคหะแห่งชาติได้มอบที่ดินบริเวณหน้าหมู่บ้านประชานิเวศน์ 2 จำนวน 5 ไร่ 2 งาน ในปี พ.ศ.2522 และในปี พ.ศ.2527 การเคหะแห่งชาติได้มอบที่ดินเพิ่มเติมหลังโรงเรียนให้อีก 2 ไร่ 2 งาน รวมเป็นที่ดินปัจจุบันทั้งหมด จำนวน 8 ไร่ โดยการประสานงานของผู้นำในชุมชนที่ต้องการให้เด็กในชุมชนมีสถานที่เรียนใกล้บ้าน ชุมชน และผู้ปกครองได้มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนผู้มีส่วนสำคัญ ในการก่อตั้งโรงเรียนและพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าเป็นลำดับ

ปีการศึกษา 2521 ได้ก่อตั้งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาคารเรียนจำนวน 1 หลัง ปีที่ก่อตั้งมีนักเรียน 80 คน ครู 6 คน ผู้บริหารคนแรก คือ นายประเทือง สภาพัศตร์

ปีการศึกษา 2524 มีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 742 คน ครู 28 คน เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อปริมาณการเพิ่มของนักเรียน ทางราชการไม่สามารถสร้างห้องเรียนให้ทันกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถบริการการศึกษาต่อแก่นักเรียนที่มีมากขึ้น ในปีการศึกษานี้ โรงเรียนได้ขออนุญาตเปิดการเรียนเป็น 2 รอบ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์จึงเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนแรกในต่างจังหวัดที่เปิดทำการสอน 2 รอบ ในปีการศึกษา 2527

ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ได้รับการประเมินให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้อของ สปจ.นนทบุรี และเป็นโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2544

สังกัดโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ปรัชญาของโรงเรียน

สุ จี ปุ ลิ วินิมุตโต กถัส ปณชิตอภเว แปลว่า ความฉลาดเกิดจากการฟัง คิด พุด และเขียน

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

มีคุณธรรม คุณภาพ จิตอาสา อนาคตที่ยั่งยืน บนพื้นฐานความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เคียงคู่ประชาธิปไตย ก้าวไกลสู่สากล

ข้อมูลบุคลากร

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยปีการศึกษา 2566 มีข้อมูลจำนวนนักเรียนชั้นอนุบาล 1 – 3 จำนวน 234 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 1,127 คน รวมทั้งสิ้น 1,361 คนและข้อมูลข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ทั้งสิ้น 55 คน (ไม่รวมผู้วิจัย)³⁵

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้เรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

จำนวนนักเรียนโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2566 ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2566

	1		2		3		4		5		6		7		รวม			
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ		
อ.1	32		32												64		รวมอนุบาล	
	18	14	17	15											35	29	234	
อ.2	12		22		22		22								78		133	101
	5	7	14	8	11	11	12	10							42	36		
อ.3	16		26		24		26								92			
	13	3	14	12	14	10	15	11							56	36		
ป.1	30		30		35		25		25		25		25		195		รวมประถม	
	12	18	11	19	16	19	15	10	14	11	14	11	14	11	96	99	1127	
ป.2	30		30		35		27		26		26		26		200		576	551
	17	13	16	14	13	22	13	14	14	12	11	15	11	15	95	105		
ป.3	27		23		35		27		26		26		26		190		รวมทั้งหมด	
	16	11	14	9	16	19	14	13	12	14	15	11	15	11	102	88	1361	
ป.4	18		23		34		27		28		28				158		709	652
	13	5	10	13	14	20	16	11	17	11	13	15			83	75		
ป.5	18		19		35		33		32		32		30		199			
	11	7	7	12	15	20	18	15	17	15	17	15	19	11	104	95		
ป.6	23		21		35		26		26		27		27		185			
	15	8	15	6	16	19	12	14	12	14	13	14	13	14	96	89		

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนบุคลากรโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ปีการศึกษา	ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ	ครูผู้สอน	รวมทั้งหมด
2566	1	2	52	55

³⁵โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, รายงานนักเรียนโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ประจำปีการศึกษา 2566, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2566), 1.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เอกพล พลเยี่ยม, วรปภา อารีราษฎร์ และมนต์ชัย เทียนทอง ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สู่โรงเรียน 4.0 พบว่า แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สู่โรงเรียน 4.0 ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย หลักการและแนวคิด 2) ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สู่โรงเรียน 4.0 3) ด้านการบริหารโรงเรียน 4) ด้านการบริหาร 4M 5) ด้านการมีส่วนร่วม 6) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 7) ด้านตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ 8) ด้านตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ กับด้านนโยบาย หลักการและแนวคิดและ 9) ด้านตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ กับด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 สู่โรงเรียน 4.0 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยต่อความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 90 -100นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการแนวทางและความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ตลอดจนจัดหาบุคลากรหรือพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นอีกทั้งจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอ³⁶

สุทธินันท์ ชื่นชม, กัลยา ใจรักรักษ์ และอำนาจ โกวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ พบว่า 1) ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการรู้ดิจิทัลในระดับมาก องค์ประกอบที่มีระดับการรู้ดิจิทัลในระดับมากและค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 ทักษะการตระหนักรู้ รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะการคิด อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการร่วมมือ อยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบที่ 1 ทักษะการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ กระบวนการในการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล ช่องทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในมหาวิทยาลัยการประยุกต์ใช้จาก

³⁶ เอกพล พลเยี่ยม, วรปภา อารีราษฎร์ และมนต์ชัย เทียนทอง, “การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สู่โรงเรียน 4.0”, วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 3, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): 1-14.

การศึกษานี้ คือ ผู้บริหาร ประธานหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนในคณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย สามารถนำผลการวิจัยระดับการรู้ดิจิทัลของนักศึกษาไปใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลให้เหมาะกับนักศึกษาในคณะของตนเองเพื่อส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะการปฏิบัติ³⁷

วัสสิกา รุมาคม และฐิชากาญจน์ พัชจรวิราพันธ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19” พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่ หลังวิกฤตโควิด-19 ประกอบด้วย 1) การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ควรกำหนดให้มีเนื้อหาการเรียนรู้อิงเรื่องของ สุขภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสร้างสรรค์นวัตกรรม และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียน ค้นหาวิธีการและช่องทางการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ครั้งใหม่ 2) การพัฒนาครู ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ และควรพัฒนาครูให้มีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี 3) การรักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรใส่ใจกับสุขภาพกายและจิตใจของครูและบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ 4) การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีนโยบายแนวปฏิบัติ คณะทำงานการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ มาตรการคัดกรองสุขภาพและมีการควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน³⁸

ลัดดาวัลย์ สะอึ้งทองและวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า 1) ความต้องการในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และแหล่งการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียน และ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การสร้างและพัฒนา

³⁷ สุทธินันท์ ชื่นชม, กัลยา ใจรักษ์ และอำนาจ โกวรรณ, “รูปแบบการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้”, **วารสารสารสนเทศศาสตร์** 39, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2564): 16 - 33.

³⁸ วัสสิกา รุมาคม และฐิชากาญจน์ พัชจรวิราพันธ์, “การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19”, **Journal of Roi Kaensarn Academi** 6, 8 (สิงหาคม 2564): 69-80.

หลักสูตร ด้านที่ 2 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ด้านที่ 3 กลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียน ด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านที่ 5 การสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้³⁹

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 : สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการณ์และสาเหตุภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 เชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ด้านสภาพการณ์ พบว่าสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบมีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ด้านสภาพปัญหาและสาเหตุภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการคิดทักษะชีวิต ทักษะการเชื่อมโยงความรู้ ทักษะทางวิทยาศาสตร์ละการปฏิบัติ ด้านสุขภาพจิตและภาวะทางอารมณ์ ทักษะทางสังคม ตลอดจนการขาดการสนับสนุนในด้านสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ 2) ผลการศึกษาสภาพการณ์และสาเหตุภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เชิงปริมาณ ปรากฏผลดังนี้ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่าผู้เรียนมีการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ด้านการกำกับตนเองในการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลทางตรงและโดยรวมต่อการรับรู้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับชั้น ด้านทักษะของครู เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ สามารถส่งอิทธิพลโดยรวมต่อการรับรู้ ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน มีบทบาทในการส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อการรับรู้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น⁴⁰

ภูมิพัฒน์ ศรีวิชิตพัฒน์ ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยจากการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 พบว่า

³⁹ ลัดดาวัลย์ สะอึ้งทอง และวัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง, “แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1”, วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น 7, 11 (พฤศจิกายน 2564): 73 – 86.

⁴⁰ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, “การศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19: สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้” รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, (2565), 128 – 129.

การเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการศึกษาของนักเรียน ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อทางลบในระยะสั้นเท่านั้น เช่น การสร้างความกังวล ความเครียด ความแปลกแยกโดดเดี่ยว ภาวะซึมเศร้ามีความคิดและความพยายามฆ่าตัวตาย หรือแม้แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ลดลง แต่ยังคงผลกระทบต่อพัฒนาการด้านทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนในช่วงต่อไปของชีวิตอีกด้วย อีกทั้ง ยังเป็นการขยายช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (educational inequalities) ระหว่างเด็กที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างกันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการเรียนการสอนออนไลน์ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้เขียนได้เสนอให้ใช้กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมในครอบครัว (family socialization) การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (active learning) การสร้างความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง (active citizenship) รวมถึงการร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้ (co-creation of teaching and learning) เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19⁴¹

กัลยากร พรมนาไร่ ได้ศึกษาเรื่อง “การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ของโรงเรียนโคกโพธิ์วิทยา” พบว่า 1) นักเรียนมีทักษะทางด้านวิชาการและสามารถนำประสบการณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับดีมาก 2) การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนโคกโพธิ์วิทยา อยู่ในระดับมาก⁴²

รัฐนัย รื่นกมล, มิชัย ออสุวรรณ และสุदारัตน์ สารสว่าง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังการระบาดของโรคไวรัส COVID-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังการระบาดของไวรัส COVID-19 โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โรงเรียนคำนึงถึงสุขภาพที่ดีของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความต้องจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถี

⁴¹ ภูมิพัฒน์ ศรีวรชิตพัฒน์, “กลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยจากการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19”, วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล 9, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2565): 71 - 86.

⁴² กัลยากร พรมนาไร่, “การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ของโรงเรียนโคกโพธิ์วิทยา”, รายงานเร่งแก้ไขปัญหากลุ่มนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) โดยฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียนทุกระดับ กลุ่มโรงเรียนสร้างคอม 1 และสร้างคอม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (มีนาคม 2565): 88-93.

ใหม่หลังการระบาดของไวรัส COVID-19 เป็นชุมชนได้รับโอกาสจากโรงเรียนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด⁴³

พัชรา และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง อุดมคติ นวัตกรรมการนำความรู้ไปหาผู้เรียน เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า 1) นักเรียนและผู้ปกครองพึงพอใจมากที่ได้รับนวัตกรรมชุดแรก ได้ประโยชน์ในการเรียนรู้ และใช้เวลาว่าง ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเสนอให้ปรับสื่อให้เหมาะสมกับระดับชั้น และมีคู่มือการใช้งาน การออกแบบนวัตกรรม ชุดใหม่ ประกอบด้วยสื่อและอุปกรณ์ที่พัฒนา ด้านสติปัญญา ด้านทักษะชีวิต และด้านร่างกาย ภายใต้ชื่อ “อุดมคติ” 2) การติดตามและประเมินผลการใช้อุดมคติ พบว่านักเรียนที่มีคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนและผู้ปกครอง พึงพอใจในการใช้อุดมคติในระดับมากที่สุด ครูและผู้บริหารสถานศึกษาระบุว่า อุดมคติ ช่วยพัฒนานักเรียนในทุกมิติทั้งด้านสติปัญญา ด้านทักษะชีวิต และด้านร่างกาย⁴⁴

ณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า 1) การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องมีระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน โดยมีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ มีการบริหารจัดการทรัพยากรตามลำดับสิ่งที่สำคัญมาก

⁴³ รัฐนัย รื่นกมล, มีชัย ออสุวรรณ และสุดารัตน์ สารสว่าง, “แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังการระบาดของโรคไวรัส COVID-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3”, วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ 10, 39 (เมษายน-มิถุนายน 2565): 303-312.

⁴⁴ พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ และคณะ, “การเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่น: การจัดการเรียนแบบพลวัตในภาวะถดถอยทางการศึกษา”, วารสารครูสภาวิทยากรย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 3, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565): 18.

ที่สุดไปน้อยที่สุดเพื่อให้ได้เป้าหมายสูงสุด มีการพัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเสนอความคิดเห็น⁴⁵

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1” พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ทุกระดับ อยู่ในระดับดีมาก 2) โรงเรียนในสังกัด สพป.อุบลราชธานีเขต 1 มีสื่อหรือนวัตกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก 3) โรงเรียนในสังกัดได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก⁴⁶

วิชา และชนิดา ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนรวม: ปัญหาและการช่วยเหลือ พบว่า ช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาภัยกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนปรับเปลี่ยนไป นักเรียนไม่สามารถมาโรงเรียนได้ โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่แตกต่างจากเดิมนับได้ว่า เป็นการปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนครั้งใหญ่ จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ได้รับผลกระทบเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนเรียนรวมที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนทั่วไป ทำให้ครูผู้สอนมุ่งเน้นพลังส่วนใหญ่สอนให้กับนักเรียนทั่วไป ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอาจได้รับความสนใจน้อยลง อาจส่งผลให้เกิดการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพสมวัย และด้วยสถานการณ์ที่ยาวนานเกือบ 2 ปี จึงทำให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษประสบปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ความรู้ที่มีถดถอยหรือลืมนไป ความสามารถที่เคยทำได้กลับทำได้น้อยลง โรงเรียน ครู

⁴⁵ ณัฐพัชร์ บุญเกตุ, “การบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2”, วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ 9, 6 (มิถุนายน 2565): 16-30.

⁴⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, “แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1”, รายงานผลการดำเนินงาน นโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. (กันยายน 2565): 7-9.

ผู้ปกครอง และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นที่ต้องกลับหันมาให้ความสนใจกับภาวะถดถอยที่เกิดขึ้นในครั้งนี เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้สมวัย พัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละคนให้สามารถเป็นคนที่มีความคุณภาพ และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาของสังคมต่อไป⁴⁷

ศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ พบว่า 1) สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ ในภาพรวมพบว่า มีสภาพจริงอยู่ในระดับมาก มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้, การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการสนับสนุนการเรียนรู้ 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) หลังจากทดลองใช้รูปแบบแล้ว ในภาพรวมสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม⁴⁸

ศิโรจน์ ผลพันธิน และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่น: การจัดการเรียนแบบพลวัตในภาวะถดถอยทางการศึกษา พบว่า บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาวะถดถอยทางการศึกษา (Education Loss) การเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่น (Hy Flex Learning) ความแตกต่างระหว่างการเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่นกับการเรียนแบบผสมผสาน (Hybrid Learning) และแนวทางการจัดการเรียนแบบพลวัต (Active learning) ด้วยการจัดการเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่นในภาวะถดถอยทางการศึกษาของผู้เรียน ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยจำนวนมาก ผนวกกับประสบการณ์การจัดการเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่นของผู้เขียนในภาคเรียนที่ผ่านมา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับ

⁴⁷ วิชา ชันติบุญญานุรักษ์ และ ชนิตา มิตรานันท์, “ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หลังสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนรวม: ปัญหาและการช่วยเหลือ”, วารสารครุศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 5, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2566): 38 - 100.

⁴⁸ ศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ, “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ”, Journal of Roi Kaensarn Academi 8, 3 (มีนาคม 2566): 194-214.

ผู้สอนหรือผู้ที่สนใจนำไปปรับและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนแบบพลวัตแก่ผู้เรียนในยุคที่การศึกษาของไทยกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย⁴⁹

ทรงยศ รังสรรค์มณีนิล และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 85.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สาลินี อันตรเสน ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของครูในยุคดิจิทัล จาก New Normal สู่ Next Normal พบว่า มีความเป็นไปได้ที่ตัวตนแบบที่พัฒนาในโครงการนำร่องนี้ จะสามารถพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อช่วยปรับปรุงคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล สามารถนำไปปรับตัวให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้และเทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในการนิเทศภายในของโรงเรียน⁵⁰

งานวิจัยต่างประเทศ

จาง (Zhang) ได้ศึกษาเรื่อง การถกเถียงภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากสถานการณ์โควิด : ปัญหาในอดีต การวัดผลในปัจจุบัน และกลยุทธ์ในอนาคต (Controversies behind COVID learning loss: Historical issues, current measurements, and future strategies) พบว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากสถานการณ์โควิด เป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดการถกเถียงกันอย่างมาก สำหรับบุคลากรทางด้านการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการทำความเข้าใจรายงานการสูญเสียการเรียนรู้ วิธีการวัดการสูญเสียการเรียนรู้

⁴⁹ ศิโรจน์ ผลพันธิน และคณะ, “ถุ่สนุกคิด นวัตกรรมการนำความรู้ไปหาผู้เรียนเพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา”, วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม 7, 6 (มิถุนายน 2566): 109 – 123.

⁵⁰ สาลินี อันตรเสน, “การปรับตัวของครูในยุคดิจิทัล จาก New Normal สู่ Next Normal”, วารสารภาษาปริทัศน์, 38 (มิถุนายน-ธันวาคม 2566): 41 - 52.

และกลยุทธ์ในการฟื้นตัวจากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในบทความนี้ นำเสนอมุมมองที่ถกเถียงกันเกี่ยวกับประเด็นทั้งสามนี้ โดยมีเป้าหมายในการนำคำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูการศึกษาหลังการแพร่ระบาด จากทฤษฎีความไม่เสมอภาคเชิงโครงสร้าง บทความนี้จะทบทวนการถกเถียงในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ตามลำดับ (1) ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในสถานการณ์ COVID แตกต่างกันหรือไม่ (2) ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้เหมาะสมหรือไม่ และ (3) มาตรการฟื้นฟูใดที่ควรจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดการกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จากโควิด แต่ละประเด็น บทความนี้จะให้คำแนะนำว่าผู้ปฏิบัติจะเข้าใจประเด็นแต่ละข้อได้อย่างไร และนำประเด็นที่ได้รับไปบูรณาการเข้ากับการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้⁵¹

ฟามี และคณะ (Fehmi ant others) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในกระบวนการโควิด-19 ตามความคิดเห็นของผู้สอน (Examining the Learning Losses of Students in the Covid-19 Process According to Teachers' Opinions) พบว่า แม้ว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 จะเป็นเหตุฉุกเฉินทางการแพทย์เป็นหลัก แต่ก็ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนและผู้เรียน ในช่วงที่เกิดโรคระบาด ตารางเรียนปกติก็ต้องหยุดชั่วคราว และนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่พวกเขาไม่ เพราะเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญคือต้องทราบว่าผู้เรียนที่สูญเสียโอกาสทางวิชาการไปจำนวนเท่าใด โดยการรวบรวมและวิเคราะห์การรับรู้ของผู้สอนเกี่ยวกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างกระบวนการ Covid-19 การศึกษานี้มีนักการศึกษา 26 คนจากสถาบัน สาขาวิชา และระดับชั้นอันหลากหลาย การวิจัยนำมาใช้อย่างง่ายและรวดเร็วกลยุทธ์การสุ่มตัวอย่าง ข้อมูลถูกรวบรวมโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างทำการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมภาวะถดถอยทางวิชาการ ทางการพัฒนาทักษะ ทางการเรียนรู้ทางจิตใจ ทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ทางสุขภาพและความปลอดภัย และทางสังคม โดยเผยว่าเป็นการสูญเสียการเรียนรู้ที่ผู้เรียนประสบระหว่างกระบวนการ Covid-19 ดังสะท้อนให้เห็นความคิดเห็นของผู้สอนเป็นไปได้ที่จะคิดค้นกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมและการศึกษาโปรแกรมสนับสนุนเพื่อชดเชยข้อจำกัดทางสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพและการศึกษาของนักเรียน⁵²

⁵¹ Zhang, “Controversies behind COVID learning loss: Historical issues, current measurements, and future strategies”, *Theory Into Practice*, 61 (2022): 300-311.

⁵² Fehmi and others, “Examining the Learning Losses of Students in the Covid-19 Process According to Teachers' Opinions”, *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9(Special Issue) (2022): 1012-1026

อัคราทริดู, เมสัน และเบไฮลู (Achtaridou, Mason and Behailu) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ การฟื้นฟูโรงเรียน : ผลการวิจัยในปีที่ 1 (School Recovery Strategies: Year 1 findings) พบว่า โรงเรียนเผชิญกับความท้าทายในปีการศึกษา 2021 - 2022 โรงเรียนต่างๆ วางแผนที่จะมุ่งเน้นไปที่ การกลับมา 'ความเป็นปกติ' อีกครั้ง สำหรับนักเรียนและนำแนวทางการตอบสนองมาใช้โดยอิงจาก การระบุความต้องการ ในโดยเฉพาะโรงเรียนแนะนำว่าพวกเขาจะมุ่งเน้นไปที่การอ่านเพื่อการฟื้นฟู จิตใจการแทรกแซงด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การสอนที่เน้นคุณภาพเป็นหลัก และการจัดหา บุคลากรเพิ่มเติม ส่วนที่ 1 คือ การสนับสนุนการตอบสนองของโรงเรียนต่อผลกระทบระยะยาวของ โควิด-19 ต่อการสอนและการเรียนรู้ โรงเรียนได้สรุปลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้ 1) เงินทุนเพิ่มเติม 2) การสอนและการเรียนรู้มีคุณภาพสูง 3) การสนับสนุนเพิ่มเติมด้านพฤติกรรมและสุขภาพจิตและ ความเป็นอยู่ที่ดี 4) การสื่อสารที่ทันเวลาที่และชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและกรอบเวลา ของรัฐบาลรวมถึงมาตรการความรับผิดชอบ 5) ด้านอาชีพสำหรับปีที่ 10 ถึงปีที่ 13 ส่วนที่ 2 คือ โรงเรียนยังแนะนำการเปลี่ยนแปลงระบบในวงกว้างที่สามารถช่วยสนับสนุนการศึกษาได้สำหรับการ ฟื้นตัวในระยะยาว 1) การเปลี่ยนแปลงมาตรการความรับผิดชอบ 2) การเปลี่ยนแปลงการสอบวัดผล 3) ความคิดเห็นสดเพิ่มเติมจากผู้นำและครู 4) การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลักสูตร 5) การสนับสนุนจาก ครอบครัว 6) การสนับสนุนครู 7) การสนับสนุนการศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชน⁵³

อัลโดเซมานีและคלותีบ (Aldosemani and Khateeb) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานภาพรวมของ การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้: การเสนอรูปแบบเพื่อบรรเทาการสูญเสียการเรียนรู้ หลังจากการปิดโรงเรียน (Learning Loss Recovery Dashboard: A Proposed Design to Mitigate Learning Loss Post Schools Closure) พบว่า ผลการศึกษาจากหลายประเทศ ชี้ให้เห็นว่า การปิดโรงเรียนทำให้นักเรียนที่มีพัฒนาการเหมาะสมกับอายุ มีความล่าช้าถึงหกเดือน โควิด-19 อาจส่งผลให้สูญเสียการเรียนรู้ระหว่าง 0.3 ถึง 0.9 ปี เมื่อปรับคุณภาพแล้ว ส่งผลให้ ปีการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลที่นักเรียนบรรลุตามความเหมาะสมกับช่วงอายุของนักเรียน ลดลง ซึ่งจะเพิ่มแนวโน้มในการออกจากโรงเรียน การดำเนินการเชิงปฏิบัติประการหนึ่ง เพื่อลด ผลกระทบด้านลบของการแพร่ระบาด คือการนำต้นแบบของ LLRD ที่วางแผนไว้หรือแนวทางแก้ไข ที่คล้ายกันมาใช้ ได้รับการออกแบบมาเพื่อผู้เรียนระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (K-12) และ ครู เพื่อลดผลกระทบด้านลบของโควิด-19 ต่อผลการเรียนของนักเรียน และเพื่อบรรเทาการสูญเสีย ทางวิชาการที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการหยุดชะงักของโรงเรียน ต้นแบบนี้ใช้วิธีการสอน ทฤษฎี การศึกษา และกรอบการคิดหลายวิธี รวมถึงแนวทางการคิดเชิงออกแบบ การออกแบบการสอนแบบ

⁵³ Achtaridou, Mason and Behailu, "School Recovery Strategies: Year 1 findings" Department for Education, (January 2022): 37 - 38

ย้อนหลัง การเรียนรู้แบบควบคุมตนเอง การเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิ่ง ZPD แบบนั่งร้าน และการเล่นเกม อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดหลายประการ และข้อจำกัดเหล่านี้ยังแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงที่สามารถทำได้ในอนาคตเพื่อปรับปรุงการออกแบบระบบแนวคิดนี้ LAD ที่เสนอควรได้รับการตรวจสอบเชิงประจักษ์ สามารถปรับปรุงได้โดยการรวบรวมมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อปรับปรุงการออกแบบก่อนนำไปใช้ พร้อมการปรับปรุงที่แนะนำจากการประเมินและคำติชมของผู้ใช้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังสามารถนำไปใช้ผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของ LAD และรวบรวมข้อมูลเพื่อการปรับปรุง นอกจากนี้ ครูตลอดจนทีมบริหารและทีมเทคนิคจำเป็นต้องสนับสนุนการบูรณาการระหว่างการใช้งาน และให้ข้อเสนอแนะในแต่ละขั้นตอนของระบบ สุดท้ายนี้ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และระบบการเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนได้สามารถใช้ประโยชน์จากระบบที่ใช้ในการวัดและลดผลกระทบจากการสูญเสียการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยปรับแต่งประสบการณ์ให้เหมาะกับคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน⁵⁴

ปาทรินอส (Patrinós) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และการฟื้นฟูทางการเรียนรู้ (Learning loss and learning recovery) พบว่า ในปี 2020 ประเทศส่วนใหญ่ปิดโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนมากกว่า 90% ของโลก การปิดโรงเรียนอาจนำไปสู่การสูญเสียการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลร้ายแรงตามมาในอนาคต ในความเป็นจริง ยิ่งโรงเรียนปิดนานเท่าไร การสูญเสียการเรียนรู้ก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น สองปีหลังจากการแพร่ระบาดเริ่มต้น หลักฐานบ่งชี้อย่างชัดเจนว่าการปิดโรงเรียนส่งผลให้เกิดการสูญเสียการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่ลดลงอาจลดโอกาสการจ้างงานในอนาคตและรายได้ในอนาคตที่ลดลง การสูญเสียการเรียนรู้มีจริง ในประเทศส่วนใหญ่ โดยมีข้อยกเว้นน้อยมาก โดยปกติแล้วความสูญเสียจะสูงกว่าตามสัดส่วนสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาสหรือมีรายได้น้อย ซึ่งหมายความว่า การเรียนมีความสำคัญ ความจริงที่ว่าผลกระทบของการปิดโรงเรียนไม่เหมือนกันทุกที่ ทางเลือกนโยบายบางที่มีแนวโน้มในการบรรเทาการสูญเสียการเรียนรู้ระหว่างการปิดเรียน รวมถึงการฟื้นฟูการเรียนรู้และการเร่งความเร็วในภายหลังคือการสอนซ่อมเสริม การสอนซ่อมเสริมโดยเฉพาะทางออนไลน์ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า มีประสิทธิภาพในการบรรเทาการสูญเสียการเรียนรู้ ควรเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการอย่างจริงจังของโครงการฟื้นฟูการเรียนรู้ระดับชาติ ในขณะเดียวกัน การปกป้องงบประมาณด้านการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ การฟื้นฟูการเรียนรู้มีค่าใช้จ่ายสูง เมื่อโรงเรียนเปิดทำการอีกครั้ง ครูจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการพัฒนาทางวิชาชีพ ระบบการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการสร้างขึ้นใหม่และเตรียมพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงครั้ง

⁵⁴ Aldosemani and Khateeb, “Learning Loss Recovery Dashboard: A Proposed Design to Mitigate Learning Loss Post Schools Closure”, *Sustainability*, 14 (May 2022): 5944.

ใหญ่ในอนาคต สิ่งสำคัญที่สุดคือก่อนที่จะทำสิ่งเหล่านี้ จำเป็นต้องวัดผลการเรียนรู้ระบบของโรงเรียน ที่จัดการกับการสูญเสียการเรียนรู้ทำสิ่งนี้ได้อย่างรวดเร็วก่อนโดยการวัดการสูญเสียและใช้การประเมินเพื่อวัดผลลัพธ์ของความพยายามของพวกเขา⁵⁵

สรุป

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ สรุปได้ว่า มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ หลังจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ผู้เรียนที่เกิดการสูญเสียทักษะและความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ สุขภาพ สังคม และอื่นๆ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเท่าทัน โดยผู้วิจัยได้นำมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) การออกแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน 2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) พัฒนา คลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 5) สร้างทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต 6) ยกระดับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนเป็นลำดับต่อไป

⁵⁵ Patrinos “Learning loss and learning recovery”, *Decision*, 49 (June 2022): 183–188.

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาข้อมูล สถิติ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร เว็บไซต์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย รับข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และหาความเชื่อมั่น (reliability) แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

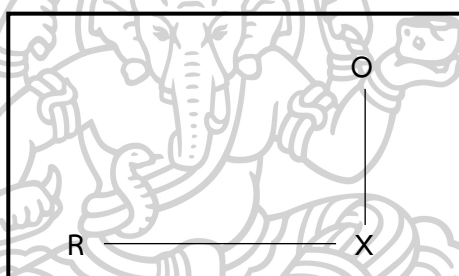
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย โดยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ศึกษาสภาพการณ์โดยไม่มีทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 55 คน (ไม่รวมผู้วิจัย)⁵⁶

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁵⁷ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 48 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

⁵⁶ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, รายงานนักเรียนโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ประจำปีการศึกษา 2566, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2566), 1.

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ (ไม่รวมผู้วิจัย)

ข้าราชการครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ)	3	3
ครู	52	45
รวม	55	48

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐานเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2. ตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน หมายถึง การปรับหลักสูตรสถานศึกษา การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning รวมทั้งการออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย

2. เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ทั้งการปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการพัฒนาการศึกษามีประสิทธิภาพ การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ พร้อมใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้

⁵⁷Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, *Statistics: An Introductory Analysis*, (New York: Harper & Publisher, 1973), 109.

3. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง การส่งเสริมกิจกรรม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด การเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษา จากภาคส่วนต่างๆ

4. พัฒนากล้องสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา หมายถึง การรวบรวมและพัฒนากล้องสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด แล้วเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และ นวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูล สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น

5. สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและ สุขภาพจิต การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนใน สถานศึกษา การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่ สถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการ เรียนรู้ที่หลากหลาย การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล

7. จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การจัดสวัสดิการใน การเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครู ที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา มีระบบสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนเพื่อการเรียนการสอน และเสริมสร้างระบบและกลไก การดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) และ 2) แบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบมีตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งปัจจุบัน และ 5) ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert's scales) โดยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังจากนั้นนำผลของข้อมูลที่ศึกษามาสร้างเครื่องมือภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมงานค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (context validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน พิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC - index of item objective congruence) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี จำนวน 27 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำเครื่องมือที่เก็บรวบรวมมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 45 คน (ไม่รวมผู้วิจัย)

2. แบบสัมภาษณ์ของการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างของการวิจัย โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามความคิดเห็น โดยพิจารณาข้อที่มีชัฒิมเลขคณิต (\bar{x}) น้อยที่สุด จำนวน 3 มาตรการ มาเป็นประเด็นปัญหาในการสร้างข้อคำถามของการสัมภาษณ์และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู ตำแหน่ง หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ซึ่งได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เพื่อให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อตรวจสอบเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมืออนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเพื่อเป็นการทดลองใช้ จำนวน 30 ชุด

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมืออนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรนำส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 6 นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และสร้างแบบสัมภาษณ์ จากนั้นทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือถึงผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู ตำแหน่ง หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้คำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลและพิจารณาข้อ ใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) น้อยที่สุด จำนวน 3 มาตรการ เพื่อนำมาเป็นประเด็นในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ทำงาน ใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) โดยผู้วิจัยได้ กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best)⁵⁸ ดังนี้

มัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

มัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับมาก

มัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับปานกลาง

มัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับน้อย

มัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

⁵⁸ John W. Best, *Research in Education*, 4th ed. (Englewood cliffs: Prentice Hall, Inc., 1983): 190.

สรุป

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 2 ตอน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู ตำแหน่ง หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย

การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 45 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้ง 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) นำมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยายแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน โดยแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน โดยผู้วิจัยใช้ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 48)

ข้อที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1. ชาย	3	6.25
	2. หญิง	45	93.75
	รวม	48	100.00
2	อายุ		
	1. 21 – 30 ปี	16	33.33
	2. 31 – 40 ปี	20	41.67
	3. 41 – 50 ปี	7	14.58
	4. 51 ปีขึ้นไป	5	10.42
	รวม	48	100.00
3	วุฒิการศึกษา		
	1. ปริญญาตรี	22	45.84
	2. ปริญญาโท	25	52.08
	3. ปริญญาเอก	1	2.08
	รวม	48	100.00
4	ตำแหน่ง		
	1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	2.08
	2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	2	4.17
	3. ครู	45	93.75
	รวม	48	100.00
5	ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน		
	1. 1 – 5 ปี	13	27.08
	2. 6 – 10 ปี	11	22.92
	3. 11 – 15 ปี	8	16.67
	4. 16 – 20 ปี	11	22.92
	5. 21 ปีขึ้นไป	5	10.41
	รวม	48	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่ จำนวน 45 คน คิดเป็น ร้อยละ 93.75 และเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ด้านอายุ 31 – 40 ปี มีมากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมา คือ อายุ 21 – 30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 และน้อยที่สุดคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 ด้านวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท มีมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.08 รองลงมา คือ ปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 45.84 และน้อยที่สุด คือ ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 ด้านตำแหน่ง เป็นครูมีมากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 และน้อยที่สุดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 และด้านประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน 1 – 5 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.08 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และ 16 – 20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และ 11 – 15 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และน้อยที่สุด คือ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 10.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์

การวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ประชาอุปถัมภ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ห้ำขมิ้มเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 48 คน แล้วนำไป เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ถึงตารางที่ 12

ตารางที่ 5 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยภาพรวม

(n = 48)

ด้าน	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน	4.08	0.58	มาก
2	เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	3.97	0.63	มาก
3	สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	3.90	0.59	มาก
4	พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	3.82	0.77	มาก
5	สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	4.13	0.56	มาก
6	ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	3.97	0.60	มาก
7	จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ	4.06	0.70	มาก
	รวม	4.00	0.63	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรการอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน คือ ด้านที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.56) ด้านที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.58) ด้านที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.70) ด้านที่ 6 ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.60) ด้านที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.63) ด้านที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่าง

สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.59) และด้านที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.77 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 6 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอู่ถ้ำม้า มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.	การปรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้ และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน	4.06	0.66	มาก
2.	การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน	4.00	0.79	มาก
3.	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.29	0.68	มาก
4.	การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง	4.29	0.68	มาก
5.	ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน	4.02	0.88	มาก
6.	จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.27	0.67	มาก

ตารางที่ 6 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอูปลั้มภักดิ์ มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (ต่อ)

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
7.	พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตามความเหมาะสมของบริบท	3.94	0.69	มาก
8.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต่างๆกับชั้นเรียนปกติอย่างยืดหยุ่น	3.79	0.64	มาก
9.	การออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย	4.04	0.76	มาก
	รวม	4.08	0.58	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอูปลั้มภักดิ์ ในมาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.58) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.68) การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.68) จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.67) การปรับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้ และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.66) การออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.76) ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.88) การปรับปรุงแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและ

ศักยภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.79) พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ ตามความเหมาะสมของบริบท ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.69) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต่างๆกับชั้นเรียนปกติอย่าง ยืดหยุ่น ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ ระหว่าง 0.64 – 0.88 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 มีชัฒมิเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ พัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
10.	การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและ หลากหลาย	3.85	0.71	มาก
11.	การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ	4.04	0.68	มาก
12.	การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวย ความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ	3.98	0.72	มาก
13.	การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยการ วางแผน พัฒนา คุณ ภาพ การ เรียน รู้ การนิเทศและพัฒนาครู รวมทั้งการประสานความ ร่วมมือกับทุกฝ่าย	4.06	0.66	มาก
14.	การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ มี ตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย	3.98	0.63	มาก

ตารางที่ 7 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
15.	การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.92	0.67	มาก
	รวม	3.97	0.63	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ในมาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.63) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศและพัฒนาครู รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.66) การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.68) การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ มีตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.63) การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.72) การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.67) การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.63 – 0.72 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
16.	การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน	3.79	0.73	มาก
17.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.88	0.62	มาก
18.	การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้	3.85	0.61	มาก
19.	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์	4.06	0.66	มาก
	รวม	3.90	0.59	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ในมาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.59) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.66) การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.62)

การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ และ ภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.61) การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือ สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.73) เมื่อ พิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.73 ซึ่งมีการกระจาย ข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 มีชัฒมิเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการ พัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 4 พัฒนาคล้งสื่อดิจิทัลเพื่อการ เรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
20.	การรวบรวมและพัฒนาคล้งสื่อดิจิทัลเพื่อการ เรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคล้งสื่อกลางในการเรียนรู้	3.90	0.87	มาก
21.	การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้ สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	3.65	0.80	มาก
22.	การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไข ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆได้ทันต่อเหตุการณ์	3.92	0.76	มาก
	รวม	3.82	0.77	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ในมาตรการที่ 4 พัฒนาคล้งสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.77) เมื่อแยกพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับมีชัฒมิเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การออกแบบระบบกลางให้บูรณา การเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆได้ทันต่อ เหตุการณ์ ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.76) การรวบรวมและพัฒนาคล้งสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคล้งสื่อกลางในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.87) การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรม การเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{x} = 3.65$, S.D. =

0.80) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.76 – 0.87 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต				
23.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนสบายใจในการเรียนรู้	4.27	0.67	มาก
24.	การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้	4.06	0.56	มาก
25.	การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลุกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	4.25	0.66	มาก
26.	การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน	4.19	0.63	มาก
27.	การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคม และอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา	3.88	0.60	มาก
28.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน	4.13	0.60	มาก
รวม		4.13	0.56	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ ในมาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้ง

สุขภาพกายและสุขภาพจิต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.56) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนสบายใจในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.67) การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.66) การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.63) การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.60) การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.56) การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.67 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 6 ยุกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
29.	การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา	4.00	0.61	มาก
30.	การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน	4.00	0.61	มาก
31.	การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี	4.13	0.7	มาก
32.	การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.06	0.56	มาก

ตารางที่ 11 มีชัณมิเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 6 ยุกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (ต่อ)

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
33.	การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล	3.77	0.85	มาก
34.	ครูและผู้เรียนทุกคนเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน	3.85	0.71	มาก
	รวม	3.97	0.60	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ในมาตรการที่ 6 ยุกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.60) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับมีชัณมิเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.70) การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.56) การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.61) การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.61) ครูและผู้เรียนทุกคนเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.71) การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.85 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 มีชัฒมิเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอปลัฒม์ มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
35.	การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครูที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ ประกันภัย ฉีดวัคซีน เป็นต้น	4.10	0.80	มาก
36.	ระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตน เพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น	4.04	0.68	มาก
37.	การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น	4.04	0.68	มาก
	รวม	4.06	0.70	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอปลัฒม์ ในมาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.70) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับมีชัฒมิเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครูที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ ประกันภัย ฉีดวัคซีน เป็นต้น ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.80) ระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตน เพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.68) การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาในภาพรวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่า 0.68 – 0.80 ซึ่งมีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบข้อมีขมขื่นเลขคณิตได้น้อยที่สุด 3 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูตำแหน่ง หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์และแนวทางการพัฒนามีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	
คนที่ 1	มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยเทคนิคต่างๆ การสร้างสมรรถนะการใช้สื่อและเทคโนโลยี 2. การจัดการนิเทศการเรียนรู้ เพื่อปรับบทบาทให้ผู้บริหารพัฒนากลยุทธ์ การช่วยเหลือครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สะท้อนถึงแนวทางการพัฒนานักเรียน 3. การจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อสะท้อนปัญหา การแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	
คนที่ 1 (ต่อ)	<p>มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกิจกรรมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี 4 ฝ่าย เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางพร้อมหามติในที่ประชุม แล้วนำเสนอ นโยบายต่างๆในกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง 2. การจัดทำคู่มือหรือเอกสารเพื่อชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนการสอนและแนวทางปฏิบัติกิจกรรมตลอดปีการศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 3. ทางโรงเรียนขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน เทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนและช่วยเหลือในแต่ละด้าน เช่น ด้านการเฝ้าระวังได้กรมอนามัยช่วยสนับสนุนยาฆ่าเชื้อและเจลแอลกอฮอล์ ด้านอุปกรณ์ได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 สนับสนุนโต๊ะและเก้าอี้เพื่อเพียงพอกับการขยายห้องเรียน
	<p>มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างคลังสื่อของโรงเรียน โดยให้ครูผู้สอนสามารถอัปโหลดแผนการเรียนรู้ ผลงานการปฏิบัติงานและตัวอย่างคลิปวิดีโอการเรียนการสอน เพื่อเป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นได้เรียนรู้ 2. การจัดอบรมการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น Canva พร้อมสาธิตการสร้างโปสเตอร์ไว้สำหรับทำงานร่วมกัน, การใช้โปรแกรมการวัดประเมินผลที่สามารถแชร์ข้อมูลร่วมกันได้ โดยจากเดิมเป็นระบบเอกสาร

ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประจำอุปถัมภ์ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	
คนที่ 2	มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกิจกรรมการอบรมทางวิชาการให้วิทยากรที่มีความรู้และเทคนิคการเรียนการสอนและการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาแนะนำกับครูผู้สอนภายในโรงเรียน 2. บทบาทของคณะผู้บริหารคอยสนับสนุนสิ่งแวดล้อมในและนอกห้องเรียน การวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้พร้อมการประชุมติดตามความก้าวหน้า
	มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมการประชุมคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา การประชุมผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ 2. การจัดทำ ๑ ประชาสัมพันธ์หรือ e-News เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง ทั้งรายงานจำนวนนักเรียนที่มีความเสี่ยง การดำเนินการเฝ้าระวังหรือการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 โดยหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆที่จัดนอกห้องเรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือชุมชนในการมีส่วนร่วมการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเช่น Open house, งานครบรอบ “ประชาฟ้าแดง” เป็นต้น
	มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนรู้พร้อมสร้างคลังข้อมูลสื่อการเรียนรู้ ให้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและแบ่งกันการใช้ข้อมูลร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	
คนที่ 3	มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	<p>1. การพัฒนาบทบาทของครู เน้นให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจคอยกระตุ้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ทั้งการนำเทคนิค/สื่อและเทคโนโลยี มาประยุกต์พร้อมแต่งตั้งหัวหน้าสายชั้น/กลุ่มสาระการเรียนรู้สังเกตการเรียนการสอนพร้อมสะท้อนปัญหาหาแนวทางในการแก้ไขร่วมกัน</p> <p>2. คณะผู้บริหารได้รับฟังการสะท้อนแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนแต่ละสายชั้น/กลุ่มสาระการเรียนรู้ แล้วนำปัญหามาแก้ไขร่วมกันอย่างตรงประเด็น เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ จึงสนับสนุนการทำอุปกรณ์มาให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม</p>
	มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	<p>1. สร้างช่องทาง Facebook และคลิปสตอรี่สั้นๆ ทั้งกิจกรรมโรงเรียนจัดตั้งขึ้นและกิจกรรมหน่วยงานอื่น ที่นักเรียนสร้างชื่อเสียง ทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมศักยภาพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>2. การขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาช่วยให้คำปรึกษาและช่วยเหลืออย่างตรงประเด็น เช่น การศึกษาดูงานและเป็นวิทยากรร่วมกับมหาลัทธิธุรกิจบัณฑิตเพื่อนำมาต่อยอดรูปแบบการสอน Akita Action ระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่, การขอความช่วยเหลือจากกรมอนามัยในการเฝ้าระวังในสถานการณ์การแพร่ระบาด ทั้งเครื่องพ่นยาฆ่าเชื้อ, น้ำยาฆ่าเชื้อ, เครื่องตรวจโควิด-19 และแอลกอฮอล์ ประจำห้องเรียน</p>

ตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	
คนที่ 3 (ต่อ)	มาตรการที่ 4 พัฒนาคัลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการแข่งขันประกวดสื่อและนวัตกรรมที่น่าสนใจ พร้อมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการผลิตสื่อการเรียนรู้ เน้นการบูรณาการเชื่อมโยงกัน โดยรวบรวมสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ไว้ที่เดียวกัน เพื่อให้สะดวกในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ 2. การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีความชำนาญคอยให้ความช่วยเหลือและวิทยากรในการแนะนำการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

จากตารางที่ 13 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ สามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ดังนี้

มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 แนวทาง ได้แก่

1. การสนับสนุนการจติอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้คำแนะนำในประเด็นต่างๆ เช่น การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยเทคนิคต่างๆ, การสร้างสมรรถนะการใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยผ่านแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ช่วยสอน และการพัฒนาทักษะการสอนซ่อมเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอน เป็นต้น

2. การจัดการนิเทศการเรียนรู้ เพื่อปรับบทบาทครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การพัฒนาครูจากการเป็นผู้พูดอย่างเดียว เน้นให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทั้งการนำเทคนิคการเรียนรู้ต่างๆ การใช้สื่อและเทคโนโลยีมาประยุกต์สะท้อนถึงแนวทางการพัฒนานักเรียน

3. การจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อสะท้อนปัญหา การแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ปรับบทบาทให้ผู้บริหารในการพัฒนากลยุทธ์การช่วยเหลือคอยสนับสนุนสิ่งแวดล้อมในและนอกห้องเรียน การวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้พร้อมให้นำแนะนำอย่างใกล้ชิด

มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มี 3 แนวทาง ได้แก่

1. การจัดกิจกรรมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี 4 ฝ่าย เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางพร้อมหามติในที่ประชุม แล้วจัดทำคู่มือหรือเอกสารเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนการสอนในกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

2. สร้างช่องทาง Facebook, คลิปสตอรี่สั้นๆประจำวัน, การจัดทำ ๓ ประชาสัมพันธ์หรือ e-News รายงานจำนวนนักเรียนที่มีความเสี่ยง/ผู้ติดเชื้อ (ประจำวัน) การดำเนินงานการเฝ้าระวังหรือการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 รวมทั้งการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและการแข่งขันจากหน่วยงานอื่น ทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมศักยภาพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

3. โรงเรียนขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน เทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนและช่วยเหลือในแต่ละด้าน เช่น การศึกษาดูงานและเป็นวิทยากรร่วมกับมหาลัยธุรกิจบัณฑิตเพื่อนำมาต่อยอดรูปแบบการสอน Akita Action ระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่, การขอความช่วยเหลือจากกรมอนามัยในการเฝ้าระวังในสถานการณ์การแพร่ระบาด ทั้งเครื่องพ่นยาฆ่าเชื้อ, น้ำยาฆ่าเชื้อ, เครื่องตรวจโควิด-19 และแอลกอฮอล์ ประจำห้องเรียน

มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา มี 3 แนวทาง ได้แก่

1. สร้างคลังสื่อของโรงเรียน โดยให้ครูผู้สอนสามารถอัปโหลดแผนการเรียนรู้ ผลงานการปฏิบัติงานและตัวอย่างคลิปวิดีโอการเรียนการสอน เพื่อเป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นได้เรียนรู้และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. การจัดอบรมการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น Canva พร้อมสาธิตการสร้างโปสเตอร์ไว้สำหรับทำงานร่วมกัน, การใช้โปรแกรมการวัดประเมินผลที่สามารถแชร์ข้อมูลร่วมกันได้ โดยให้ครูที่มีความชำนาญคอยให้ความช่วยเหลือและวิทยากรในการแนะนำการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนรู้และการจัดการแข่งขันประกวดสื่อและนวัตกรรมที่น่าสนใจ พร้อมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์” ครั้งนี้ อุปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 45 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต, มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน, มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ, มาตรการที่ 6 ยกกระตือรือร้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ, มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา, มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และมาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นพหุแนวทาง

2.1 มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา คือ การส่งเสริมศักยภาพของครู โดยผ่านกระบวนการจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญอย่างหลากหลายด้าน เช่น

การอบรมเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่, การอบรมเกี่ยวกับทักษะการจัดซ่อมเสริมหรือการแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้แบบรายบุคคล, การอบรมเกี่ยวกับการสร้างสมรรถนะความสามารถให้แก่ครูผู้สอน และการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อหรือนวัตกรรมโดยผ่านแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมช่วยสอนต่างๆ เป็นต้น การเพิ่มการจัดการนิเทศการเรียนรู้จากภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพิ่มเป็นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งเพื่อทราบความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยสังเกตการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน การปรับบทบาทครูผู้สอนให้เป็นผู้กระตุ้นความรู้และผู้สนับสนุนผู้เรียน โดยเน้นให้ครูผู้สอนกล่าวชมและกระตุ้นผู้เรียน การใช้คำถามที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด ทั้งนี้คณะผู้บริหารมีส่วนร่วมทราบถึงปัญหาทั้งจากการนิเทศเบื้องต้น และการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหา การแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งจากครูต้นแบบและสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นทางบวกตามแต่ละประเด็นนำไปสู่ผู้บริหารศึกษารวบรวมข้อมูลแล้วนำไปวางแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน

2.2 มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ การจัดทำคู่มือหรือเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง พร้อมทั้งสร้างช่องทาง Facebook สร้างการนำเสนอรูปแบบคลิปสั้น (Story) เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าถึงกิจกรรมได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมศักยภาพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสามารถโต้ตอบคำถามกับแอดมินของโรงเรียนโดยคณะครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในปีการศึกษาต่อไป โรงเรียนวางแผนขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน เทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนและช่วยเหลือในแต่ละด้านให้มากยิ่งขึ้น เช่น ปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้เรื่อง การปลูกต้นไม้ ลักษณะของดิน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 เข้ามามีส่วนร่วมกับนักการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคล (IEP) สำหรับผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่สนใจสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2.3 มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา คือ การสร้างคลังสื่อของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ผลงาน ของครูผู้สอนสามารถแบบอย่างให้โรงเรียนอื่นมาศึกษาและสะดวกกับการนำไปใช้การเรียนรู้ออนไลน์หรือเรียนรู้ออนหลังในกรณีที่ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่เรียนรู้ช้าหรือไม่ทันในบทเรียนนั้นๆ รวมทั้งการเผยแพร่ผ่านช่องทาง YouTube ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนแต่ละคนมีช่องเป็นของตนเอง โดยนำคลิปการสอนที่เป็นต้นแบบหรือคลิปที่มีองค์ประกอบ

ตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะเพื่อให้เป็นแนวทางให้ครูภายในและภายนอกโรงเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง การจัดอบรมการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น โปรแกรม Minecraft เป็นโปรแกรมสร้างห้องเรียนโดยผู้เรียนยุคใหม่ใช้โปรแกรมนี้อย่างทั่วถึง และโปรแกรม Canva สร้างเครือข่ายชุมชน Pracha-Uppathum school เพื่อช่วยกันสร้างสื่อการเรียนรู้ร่วมกันและนำเสนอตัวอย่างผลงานต่างๆ ที่สร้างขึ้น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนรู้ อาทิ การแข่งขันประกวดสื่อและนวัตกรรมระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์อย่างทันสมัย พร้อมเปิดช่องทางให้ครูผู้สอนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน QR code เกี่ยวกับแนวทางในการผลิตสื่อการเรียนรู้ตามความถนัดของตนเองจาก Google site

การอภิปรายผลการวิจัย

การผลการวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์” ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยห้เห็นได้ว่าระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สาเหตุมาจากผู้เรียนขาดแรงจูงใจ ศักยภาพของผู้เรียนไม่ตรงตามวัย รวมทั้งยังขาดความเข้าใจ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อและเทคโนโลยีที่ช่วยในการเรียนรู้ รวมทั้งขาดการสนับสนุนของผู้ปกครอง รวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับผู้เรียนที่ลดน้อยลง โดยสถานศึกษาจึงเห็นความสำคัญในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) การนิเทศการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ กำหนดแนวทางสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผ่านวิธีการหรือช่องทางต่างๆ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาคัดสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อให้พัฒนาศักยภาพและความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี มีการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัล สนับสนุนอุปกรณ์และอินเทอร์เน็ตอย่างเท่าเทียม การสนับสนุนสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ทั้งการฉีดวัคซีน และเงินเยียวยาช่วยเหลือกรณีต่างๆ การสนับสนุนการเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สร้าง

ความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะ ถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนในสังกัดได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนอง บริบทความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของผู้เรียน พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ในปีที่ผ่านมา ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ค่อนข้าง น้อย เป้าหมายในการเรียนรู้จึงลดประสิทธิภาพลง เมื่อกลับมาเรียนรู้รูปแบบเรียนที่โรงเรียน (On-site) ทั้งหมดจึงต้องมีปรับแนวทาง สถานศึกษาจึงเห็นความสำคัญในการปรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ ช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้ และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน เน้นทักษะการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพ ของผู้เรียน ทั้งการปฏิบัติและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและ เชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลากหลาย สถานการณ์ ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้อย่าง เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเองอย่างมี ระเบียบวินัยและรับผิดชอบด้วยตนเอง และยังส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ซ่อมเสริมให้ตรงตาม ความต้องการแต่ละบุคคล และการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่ม เล็กๆ ตามความเหมาะสมของบริบท พร้อมการออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งการปรับปรุงห้องสมุด การสร้างห้องปฏิบัติการเพิ่มขึ้น การเพิ่มโทรทัศน์ในทุกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา กร พรมนาไร ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ของโรงเรียนโคกโพธิ์วิทยา พบว่า การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ของโรงเรียนโคกโพธิ์วิทยา อยู่ในระดับมาก

1.2 มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ครูผู้สอนต้องเรียนรู้การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น การเผชิญหน้ากับการจัดการเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ โดยครูผู้สอนยังขาดความชำนาญการใช้เทคโนโลยีหรือกลยุทธ์ในการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทางสถานศึกษาจึงสนับสนุนการพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ สร้างกระบวนการนิเทศการเรียนรู้ การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach สร้างกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ และการจัดทำคลิปการสอนเพื่อเป็นตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีพร้อมรับคำแนะนำไปสู่การฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร บัญญเขต ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุครฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุครฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากช่องว่างในการติดต่อสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ครูและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครอง หรือครู ไม่สามารถปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกันหรือเกิดความล่าช้าในการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ทางสถานศึกษาจึงได้ จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้โดยครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม กลุ่มงานบริหารทั่วไปได้จัดทำคู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน การสร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง ได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Line, Facebook, การจัดทำฉ.ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนได้ทราบแนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง การจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา การประชุมภาคี 4 ฝ่าย เพื่อร่วมกันกำกับติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาน

ประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์ การสนับสนุนโดยหน่วยงานภายนอก เช่น เทศบาลเผ่ากระวังโรคไข้เลือดออกโดยสนับสนุนฉีดยากันยุง บริเวณโรงเรียนและจุดเสี่ยงรอบโรงเรียน การประสานครหลวงปรับปรุงค่าความสะอาดของน้ำดื่ม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้และสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนและเผยแพร่กับครูผู้สอนและผู้เรียนได้ทีละจำนวนน้อย พร้อมข้อมูลมีความกระจัดกระจาย ทั้งจำนวนวิชา จำนวนสายชั้นต่อจำนวนครู จึงทำให้ยากต่อการค้นหาและนำไปใช้ ทางสถานศึกษาได้ตระหนักเห็นถึงปัญหานี้ จึงได้ให้กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศเสนอช่องทางหรือโปรแกรม เพื่อรวบรวมและพัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคลังสื่อกลางในการเรียนรู้ การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้ Google site การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนมีพัฒนาการที่ขาดหายไปหรือไม่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพทั้งทางกายและทางใจ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับวัย การปฏิสัมพันธ์หรือการเข้าสังคมถือเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียน การเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนรู้สึกสบายใจในการเรียนรู้ และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งการ

จัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา การคัดกรองนักเรียนที่มีพฤติกรรมและอารมณ์ เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเล่น-กลาง-โรค กิจกรรมการป้องกันภัย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนัย รื่นกมล, มีชัย ออสุวรรณ และสุภารัตน์ สารสว่าง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังการระบาดของโรคไวรัส COVID-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จากการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสุขภาวะในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังการระบาดของไวรัส COVID-19 โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.6 มาตรการที่ 6 ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเทคโนโลยีมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ ทั้งการสืบค้นหาข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การใช้โปรแกรมต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่อำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างดี แต่สื่อและเทคโนโลยีไม่สามารถนำมาใช้ได้ ถ้าไม่มีอุปกรณ์ที่เพียงพอ หรืออินเทอร์เน็ตไม่ทั่วถึง ดังนั้นสถานศึกษาจึงเห็นความสำคัญได้จัดสรรติดตั้งจุดอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนเพิ่มขึ้นทุกชั้นเรียนแต่ละอาคารเรียน จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมทางเทคโนโลยีให้แก่ห้องเรียน เช่น โทรศัพท์ สาย HDMI ลำโพง เป็นต้น รวมทั้งความช่วยเหลือโดยผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีและร่วมมือกับเทศบาลจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน หรือศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนในการเป็น Digital Community โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี ครูผู้สอนและผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการศึกษาพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.7 มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ พบว่า มีผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้ผู้เรียน ครูผู้สอน และบุคลากรภายในโรงเรียนได้มีการปรับตัวค่อนข้างมาก ทั้งการเฝ้าระวังและความปลอดภัยในการติดต่อกับผู้ปกครอง งบประมาณในค่าอินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการปรับตัวให้เท่าทันต่อสถานการณ์ เรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย จึงมีการสนับสนุนการฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 เครื่องมือตรวจหาเชื้อไวรัสโควิด-19 และน้ำยาฆ่าเชื้อทำความสะอาดภายในห้องเรียน วางแผนการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ

อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้และสื่อนวัตกรรม รวมทั้งจัดการประเมินผลงานการปฏิบัติการ การยกย่องแก่ครูผู้สอนที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้ได้รับรางวัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เป็นพหุแนวทาง

2.1 มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา คือ การส่งเสริมศักยภาพของครู โดยผ่านกระบวนการจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญอย่างหลากหลายด้าน เช่น การอบรมเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่, การอบรมเกี่ยวกับทักษะการจัดซ่อมเสริมหรือการแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้แบบรายบุคคล, การอบรมเกี่ยวกับการสร้างสมรรถนะความสามารถให้แก่ครูผู้สอน และการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อหรือนวัตกรรมโดยผ่านแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมช่วยสอนต่างๆ เป็นต้น การเพิ่มการจัดการนิเทศการเรียนรู้จากภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพิ่มเป็นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งเพื่อทราบความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยสังเกตการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน การปรับบทบาทครูผู้สอนให้เป็นผู้กระตุ้นความรู้และผู้สนับสนุนผู้เรียน โดยเน้นให้ครูผู้สอนกล่าวชมและกระตุ้นผู้เรียน การใช้คำถามที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด ทั้งนี้คณะผู้บริหารมีส่วนร่วมทราบถึงปัญหาทั้งจากการนิเทศเบื้องต้น และการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหา การแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งจากครูต้นแบบและสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นทางบวกตามแต่ละประเด็นนำไปสู่ผู้บริหารศึกษารวบรวมข้อมูลแล้วนำไปวางแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิตี อันตรเสน ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของครูในยุคดิจิทัล จาก New Normal สู่ Next Normal พบว่า ความเป็นไปได้ที่ตัวตนแบบที่พัฒนาในโครงการนำร่องนี้ จะสามารถพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อช่วยปรับปรุงคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล สามารถนำไปปรับตัวให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้และเทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการนิเทศภายในของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัสสิกา รุมาคม และฐิษากาญจน์ พัชรจิราพันธ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่ หลังวิกฤตโควิด-19 ประกอบด้วย การพัฒนาครู ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ และควรพัฒนาครูให้มีทักษะ

ภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี และการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ควรกำหนดให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ในเรื่องของ สุขภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสร้างสรรค์นวัตกรรมและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียน ค้นหาวิธีการและช่องทางการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ครั้งใหม่

2.2 มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ การจัดทำคู่มือหรือเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง พร้อมทั้งสร้างช่องทาง Facebook สร้างการนำเสนอรูปแบบคลิปสั้น (Story) เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าถึงกิจกรรมได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมศักยภาพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสามารถโต้ตอบคำถามกับแอดมินของโรงเรียนโดยคณะครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในปีการศึกษาต่อไป โรงเรียนวางแผนขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน เทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนและช่วยเหลือในแต่ละด้านให้มากยิ่งขึ้น เช่น ปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้เรื่อง การปลูกต้นไม้ ลักษณะของดิน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เข้ามามีส่วนร่วมกับนักการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคล (IEP) สำหรับผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่สนใจสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัสสิกา รุมาคม และฐิชากาญจน์ พัชรจิราพันธ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 พบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่ หลังวิกฤตโควิด-19 ประกอบด้วย การรักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรใส่ใจกับสุขภาพกายและจิตใจของครูและบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีนโยบายแนวปฏิบัติ คณะทำงานการสื่อสารการประชาสัมพันธ์มาตรการคัดกรองสุขภาพและมีการควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน

2.3 มาตรการที่ 4 พัฒนากล้องสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา คือ การสร้างคลังสื่อของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์โรงเรียนเพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ผลงานของครูผู้สอนสามารถแบบอย่างให้โรงเรียนอื่นมาศึกษาและสะดวกกับการนำไปใช้การเรียนรู้ออนไลน์หรือเรียนรู้ย้อนหลังในกรณีที่ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่เรียนรู้ช้าหรือไม่ทันในบทเรียนนั้นๆ รวมทั้งการเผยแพร่ผ่านช่องทาง YouTube ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนแต่ละคนมีช่องเป็นของตนเอง โดยนำคลิปการสอนที่เป็นต้นแบบหรือคลิปที่มีองค์ประกอบตามหลักเกณฑ์การ

ประเมินวิทยฐานะเพื่อให้เป็นแนวทางให้ครูภายในและภายนอกโรงเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง การจัดอบรมการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น โปรแกรม Minecraft เป็นโปรแกรมสร้างห้องเรียนโดยผู้เรียนยุคใหม่ใช้โปรแกรมนี้อย่างทั่วถึง และโปรแกรม Canva สร้างเครือข่ายชุมชน Pracha-Uppathum school เพื่อช่วยกันสร้างสื่อการเรียนรู้ร่วมกันและนำเสนอตัวอย่างผลงานต่างๆ ที่สร้างขึ้น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนรู้ อาทิ การแข่งขันประกวดสื่อและนวัตกรรมระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์อย่างทันสมัย พร้อมเปิดช่องทางให้ครูผู้สอนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน QR code เกี่ยวกับแนวทางในการผลิตสื่อการเรียนรู้ตามความถนัดของตนเองจาก Google site ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร บุญเกตุ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องมีระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน โดยมีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ มีการบริหารจัดการทรัพยากรตามลำดับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดไปน้อยที่สุดเพื่อให้ได้เป้าหมายสูงสุด มีการพัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเสนอความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการวิจัย เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชานุเคราะห์” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรสร้างเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา สะทอนปัญหาแล้วแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดแนวทางอย่างชัดเจน อาทิ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ การนิเทศการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน และการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน อย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน

2. ผู้บริหารควรสนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทร่วมกันวางแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆมากขึ้น การขอรับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

3. ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา มีการใช้โปรแกรมหรือแหล่งเก็บข้อมูลดิจิทัล โดยให้ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่ายในการเรียนรู้ อาทิ การสร้างคลังสื่อดิจิทัลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและเผยแพร่ การสนับสนุนให้ครูผู้สอนที่ช่องทางแลกเปลี่ยนสื่อและนวัตกรรมของตนเอง รวมทั้งการอบรมโปรแกรมที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ เผยแพร่ออกไปและเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการและบุคคลที่มีความสนใจทั่วไป จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์
2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

รายการอ้างอิง

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. “เมื่อเด็กยุคโควิดเผชิญภาวะ "การเรียนรู้ถดถอย" รัฐต้องแก้
อย่างไร?.” กรุงเทพธุรกิจ. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก
www.bangkokbiznews.com/social/1007890

ตรีบุษ ไพชยนต์วิจิตร และ สรลชญา ธิติสุวรรณค์. ผลกระทบการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อการศึกษา.
บทความคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2565.

ทรงยศ รังสรรค์มณีนิล และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟู
ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ 17 ฉบับที่ 53 กรกฎาคม -
สิงหาคม 2566.

เทพวิษณุ ฐิติรัตน์สกุล. “ปิดโรงเรียน เร่งฟื้นฟูการศึกษา แก้ปัญหา Learning Loss.” (หนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ Workpoint Today, 2564), เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566 . เข้าถึงได้จาก
<https://workpointtoday.com/policylab-learning-loss>.

นรรธพร จันทร์เฉลี่ย เสริบุตร. “ภาวะความรู้ถดถอย (Learning Loss) ที่ต้องเร่งแก้ไขในมุมมองของ
CEO Starfish Education”. Starfish Education. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566. เข้าถึงได้
จาก www.starfishlabz.com

_____. “มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอยในเด็ก (Learning Loss)”. Starfish Education. เข้าถึง
เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566. เข้าถึงได้จาก www.starfishlabz.com

พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ และคณะ. การเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่น: การจัดการเรียนแบบ
พลวัตในภาวะถดถอยทางการศึกษา. วารสารครูสภาวิทยากร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. ปีที่ 3
ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2565. 18.

ภูมิพัฒน์ ศรีวิชิรพัฒน์. กลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยจากการเรียน
การสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19. วารสารสังคมศาสตร์
บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2565.

ยศวีร์ สายฟ้า. “Learning Loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย”. เอกสารประกอบการเสวนา ชวนคิดชวนคุย
ชวนผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเลี้ยงลูก จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2

พฤษภาคม 2565.

โรงเรียนประชาอุปถัมภ์. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2563 – 2565. พิมพ์ครั้งที่ 1
นนทบุรี: โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2563.

_____. รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report :SAR) ของโรงเรียนประชา
อุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2565. พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี: โรงเรียนประชาอุปถัมภ์, 2565.

_____. รายงานนักเรียนโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ประจำปีการศึกษา 2566. พิมพ์ครั้งที่ 1
นนทบุรี: กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนประชาอุปถัมภ์. 2566. 1.

วิจารณ์ พานิช. “Learning Loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย”. งานเสวนาออนไลน์ โรงเรียนเปลี่ยนใหม่ ปิด
Gap ห้องเรียนยุคโควิด จัดโดย กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 6 พฤษภาคม 2564.

วิชา ชันติบุญญานุรักษ์ และ ชนิตา มิตรานันท์. “ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หลังสถานการณ์การแพร่
ระบาด COVID-19 ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนรวม: ปัญหาและการ
ช่วยเหลือ”. วารสารครุศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม –
มิถุนายน 2566.

ศิริโรจน์ ผลพันธิน และคณะ. “การเรียนรู้แบบผสมผสานและยืดหยุ่น: การจัดการเรียนแบบพลวัตในภาวะ
ถดถอยทางการศึกษา”. วารสารครุสภาวีวิทยากรย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2
พฤษภาคม – สิงหาคม 2565.

สาธิตี อंतरเสน. การปรับตัวของครูในยุคดิจิทัล จาก New Normal สู่ Next Normal. วารสารภาษา
ปริทัศน์. ฉบับที่ 38 มิถุนายน – ธันวาคม 2566.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. “แนวทางการขับเคลื่อนแก้ปัญหาภาวะถดถอย
ทางการเรียนรู้ TAK 1 LEARNING LOSS”. พิมพ์ครั้งที่ 1 ตาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตาก เขต 1. 2565.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. หนังสือที่ ศธ 04060/ว1195 เรื่อง การ
ป้องกันและแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน. 12 เมษายน 2566.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. แบบรายงานผลการคัดกรองผู้เรียนที่มีภาวะ
ถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี: สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. 2566.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี. 2562.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการฟื้นตัวทางการศึกษาจากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค. พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด. 2564.

_____. มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด. 2565.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. “การศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19: สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้”. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2565. 128 - 129

Achtaridou, Mason and Behailu. “School Recovery Strategies: Year 1 findings” Department for Education. January 2022.

Aldosemani and Khateeb. “Learning Loss Recovery Dashboard: A Proposed Design to Mitigate Learning Loss Post Schools Closure”. Sustainability 14. May 2022.

Amy Marschall. Shifting the Conversation from “Learning Loss”. accessed 1 May 2023. Form www.verywellmind.com

Asian Development Bank. “Learning and earning losses from COVID-19 school closures in developing Asia”. Special Topic of the Asian Development Outlook 2021.

Cardinal. “Lost Learning”: What does the research really say?. Geneva, Switzerland: International Baccalaureate Organization 2020.

Carvalho and others. Planning for school reopening and recovery after COVID-19: an evidence kit for policymakers. Washington: Center for Global Development, 2020.

Education Development Trust. Prevent a lost learning generation: nine recommendationsto policymakers in response to COVID-19. Berkshire: Education

Development Trust 2020.

Fehmi and others. "Examining the Learning Losses of Students in the Covid-19 Process According to Teachers' Opinions". *International Journal of Psychology and Educational Studies*. 9. Special Issue. 2022. 1012-1026

Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein. *Educational Administration: Concepts and Practices*, 7th ed. California: SAGE Publications Ltd. 2020. 25.

Great Schools Partnership. *LEARNING LOSS*. United States: New England Secondary School Consortium. 2023.

John W. Best. *Research in Education*. 4th ed. Englewood cliffs: Prentice Hall. Inc. 1983.

Kuhfeld and others. Projecting the potential impact of COVID-19 school closures on academic achievement. *Educational Researcher*. 49. 8. 2020: 549–565.

Levenson. *Reopening Schools: 5 Ways to Expand and Strengthen Social, Emotional & Counseling Services*. Boston: District Management Group, 2021.

NIET (the National Institute for Excellence in Teaching), *Learning Recovery and Acceleration: Planning for Use of Elementary and Secondary Emergency School Relief Fund II (ESSER II Fund) to Address Learning Loss and Accelerate Learning* accessed 1 May 2023. Form www.niet.org

Patrinos. "Learning loss and learning recovery". *Decision* 49. June 2022. 183–188.

Raymond. *Learning Losses—What to Do About Them*, Hoover Institution: Stanford University. 2021.

Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Publisher. 1973.

World Bank. "Mission: Recovering Education in 2021". UNESCO - The World Bank – UNICEF. May 2021.

Zhang. "Controversies behind COVID learning loss: Historical issues, current measurements, and future strategies". *Theory Into Practice*, Volume 61. 2022.

ภาคผนวก

ที่ อว 8612.2/617

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตาภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวเมธาวีลย์ วิวัฒน์ครุฑ รหัสนักศึกษา 640620111 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการ ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร.วาสนา วิสฤตาภา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาลัยธุรกิจบัณฑิต

2. รศ.ดร.กล้า ทองขาว

วุฒิการศึกษา พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ตำแหน่ง นักวิชาการอิสระและอาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาลัยธุรกิจบัณฑิต

3. นางคมคาย น้อยสีทธิ

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อการวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อกระทงคำถาม

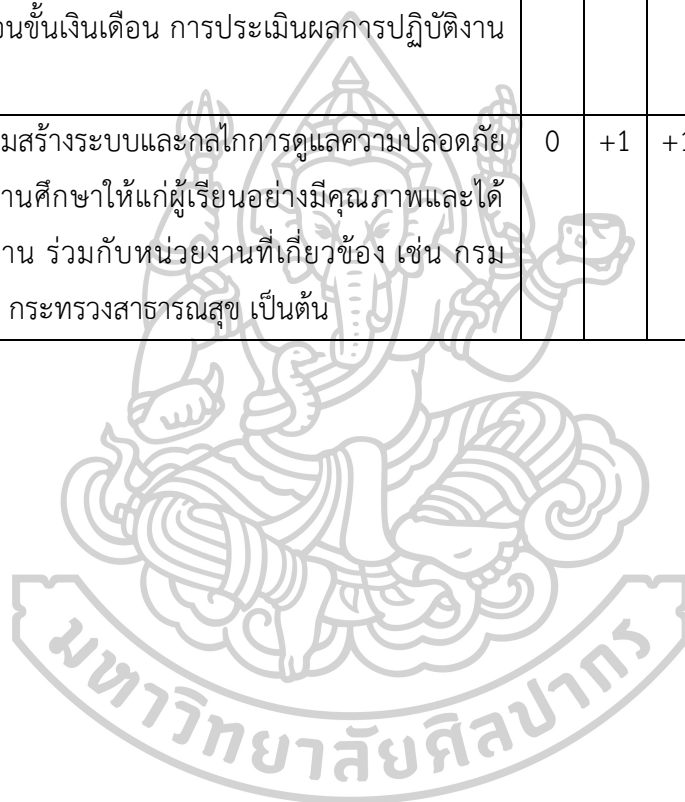
ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน						
1.	การปรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ ตามความเหมาะสมของบริบท	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
8.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต่างๆ กับชั้นเรียนปกติอย่างยืดหยุ่น	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
9.	การออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา						
10.	การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12.	การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13.	การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศและพัฒนาครู รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14.	การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ มีตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
15.	การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง						
16.	การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18.	การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19.	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา						
20.	การรวบรวมและพัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดเพื่อเป็นคลังสื่อกลางในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21.	การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22.	การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆได้ทันต่อเหตุการณ์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต						
23.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนสบายใจในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24.	การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25.	การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลุกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26.	การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27.	การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
มาตรการที่ 6 ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ						
29.	การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30.	การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัย แก่สถานศึกษาและครูผู้สอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31.	การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32.	การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33.	การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34.	ครูและผู้เรียนทุกคนเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้ อย่างเท่าเทียมกัน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ						
35.	การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครูที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ ประกันภัย ฌีตวัคชิน เป็นต้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36.	ระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตน เพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37.	การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ที่ อว 8612.2/7

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 มกราคม 2567

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับ

ด้วย นางสาวเมธาวลัย วิวัฒน์ครุฑ รหัสนักศึกษา 640620111 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขออนุมัติคราะห์ให้นักศึกษาทำการ ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่ม ตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตี้ยเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/38

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ด้วย นางสาวเมธาวลัย วิวัฒน์ครุฑ รหัสนักศึกษา 640620111 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

แบบสอบถามของการวิจัย

เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการ
เรียนรู้

ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 37 ข้อ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการครู โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ จำนวน 48 คน

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน และครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์
จำนวน 45 คน

3. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ท่านเลือกตามความจริง ขอความกรุณาตอบคำถาม
ทุกข้อโดยแบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อ
ท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยใน
ครั้งนี้

4. ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ
แบบสอบถามและช่วยให้การดำเนินงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวเมธาวัลย์ วิพัฒน์ครุฑ
นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์

แบบสอบถามของการวิจัย
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโรงเรียน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน

ครู

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

1 – 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

16 – 20 ปี

21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ
โรงเรียนประชาอุปถัมภ์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
มาตรการที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน						
1.	การปรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะตามความจำเป็นของผู้เรียน					
2.	การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน					
3.	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้					
4.	การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง					
5.	ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตามความถนัดของผู้เรียน					
6.	จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้					

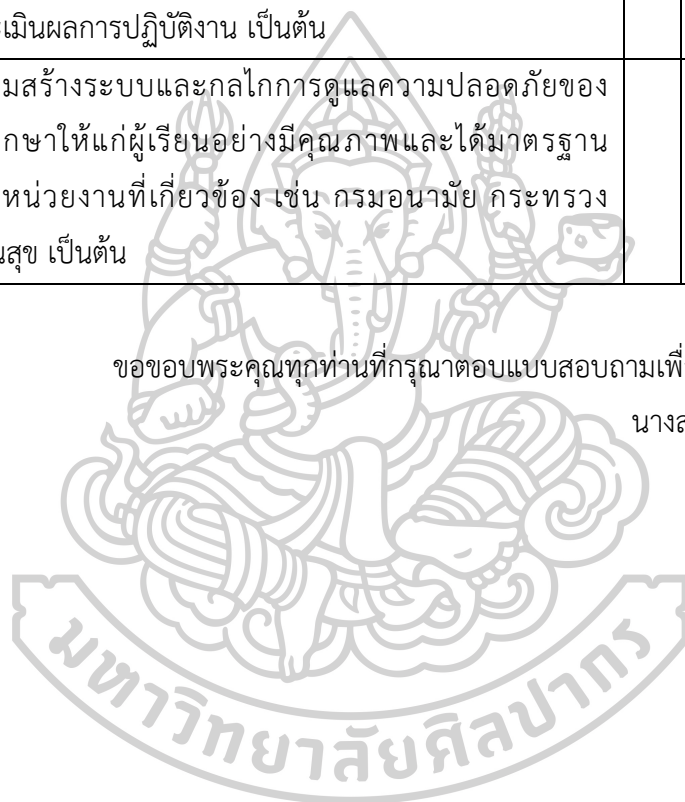
ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
7.	พัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ ตามความเหมาะสมของบริษัท					
8.	พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต่างๆกับชั้นเรียนปกติอย่างยืดหยุ่น					
9.	การออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย					
มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา						
10.	การพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย					
11.	การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ					
12.	การปรับบทบาทของครู ให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำวิธีการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ					
13.	การปรับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศและพัฒนาครู รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย					
14.	การใช้รูปแบบและวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ มีตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย					
15.	การจัดศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง						
16.	การจัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน					
17.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
18.	การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้					
19.	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนความต้องการจำเป็น ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์					
มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา						
20.	การรวบรวมและพัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคลังสื่อกลางในการเรียนรู้					
21.	การเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู ผู้เรียน และผู้ปกครองสามารถเข้าถึงและใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน					
22.	การออกแบบระบบกลางให้บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ทันต่อเหตุการณ์					

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
มาตรการที่ 5 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต						
23.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต บรรยากาศเป็นมิตร ผู้เรียนสบายใจในการเรียนรู้					
24.	การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อลดความเครียดหรือวิตกกังวล และเสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้					
25.	การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาความคิดเชิงบวกของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์					
26.	การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน					
27.	การจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา					
28.	การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้คำปรึกษา ความพร้อมและเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน					
มาตรการที่ 6 ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ						
29.	การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา					
30.	การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน					
31.	การจัดตั้งศูนย์สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี					
32.	การเร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
33.	การสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล					
34.	ครูและผู้เรียนทุกคนเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน					

ข้อ	การดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
มาตรการที่ 7 จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ						
35.	การจัดสวัสดิการในการเดินทางและประกันความปลอดภัยให้แก่ครูที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ ประกันภัยชีวิตฯ เป็นต้น					
36.	ระบบสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนเพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น					
37.	การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น					

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยมา ณ โอกาสนี้
นางสาวเมธาวัลย์ วิพัฒน์ครุฑ

ที่ อว 8612.2/178

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

27 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นางสาวรัตนาวดี พงษ์ธานี

ด้วย นางสาวเมธาวลัย วิพัฒน์ครุฑ รหัสนักศึกษา 640620111 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์”

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านจะมีค่ายิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือว่าเป็นความลับ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะนำผลไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบถ้วนทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามและช่วยให้การดำเนินงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวเมธาวลัย

วิวัฒน์ครุฑ

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

สถานที่ทำงาน.....

แนวทางการสัมภาษณ์

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์และควรมีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ตามรายด้านต่อไปนี้อย่างไร

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 2 เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างไร
2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 3 สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างไร
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ มาตรการที่ 4 พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาอย่างไร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

เมธาวัลย์ วิวัฒน์ครุฑ

วุฒิการศึกษา

ปี พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ปี พ.ศ. 2561 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

(ศษ.บ.) สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

